EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.9.20.
COM(2024) 426 final

2024/0234 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az EU szilárdan támogatja Ukrajnát, hiszen az ország jövője az EU-n belül van; folyamatosan támogatja Ukrajna függetlenségét, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását, és rendíthetetlen elkötelezettségét fejezi ki aziránt, hogy továbbra is politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást nyújtson Ukrajnának[1]. Az eszkalálódó orosz agresszió fényében gyors fellépésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy Ukrajna hozzáférjen azokhoz az erőforrásokhoz, amelyekre sürgősen szüksége van. E javaslat célja egy új mechanizmus létrehozása még az idei év vége előtt. A mechanizmus az Ukrajna számára rendelkezésre álló források mozgósítására, valamint az említett sürgős szükségletek kezelése érdekében rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás (a továbbiakban: MFA) nyújtására jön létre.

2022. február 24-én Oroszország teljes katonai inváziót indított Ukrajna ellen, ami pusztító következményekkel jár Ukrajnára és népére nézve. Oroszország Ukrajna elleni brutális agressziós háborújának közelmúltbeli eszkalálódása megerősíti, hogy Oroszország kész megsérteni Ukrajnának a nemzetközileg elismert határain belüli függetlenséghez, szuverenitáshoz és területi integritáshoz való alapvető jogát, valamint aláásni az ukrán állam életképességét. Az ukrán nép által az ország védelme érdekében tanúsított bátorság és elszántság mély tiszteletet és hálát érdemel.

Az EU tagállamaival együtt egyértelműen elítéli Oroszország intézkedéseit, és minden korábbinál jelentősebb támogatással áll ki Ukrajna mellett. Az EU, annak tagállamai és az európai pénzügyi intézmények a háború kitörése óta együtt összesen 118 milliárd EUR összegű, számos területre kiterjedő támogatást nyújtottak Ukrajnának és népének. Ez tükrözi az EU azon kötelezettségvállalását, hogy továbbra is biztosítja Ukrajna és népe számára a támogatást, ameddig és amilyen intenzitással csak szükséges.

Oroszország fokozódó agressziója azonban azt jelenti, hogy Ukrajna finanszírozási szükségletei is megnövekedtek. Egyértelmű, hogy mind az EU, mind a nemzetközi közösség részéről további forrásokra lesz szükség. Ukrajna 2025-re vonatkozó finanszírozási szükségletei meghaladják a Nemzetközi Valutaalap (a továbbiakban: IMF) korábbi előrejelzéseit; az IMF-program IMF általi negyedik felülvizsgálata azt feltételezte, hogy a háború 2024 végére lezárul. Ez a feltételezés egyre valószínűtlenebbnek tűnik, és Ukrajna nemrégiben elfogadott, az IMF-fel együttműködésben kidolgozott költségvetési nyilatkozata további 12 milliárd USD-vel növeli a 2025-re vonatkozó finanszírozási szükségleteket, amelyek így összesen már 38 milliárd USD-t tesznek ki. Bár Ukrajna különféle intézkedésekkel igyekezett a bevételek növelését és a nem alapvető kiadások csökkentését elősegíteni, jelenleg korlátozott a lehetőség a további csökkentésekre és a további szükségletek kielégítésére irányuló belföldi intézkedésekre is. A további széles körű adóemelések károsíthatnák a gazdasági tevékenységet, amely a kulcsfontosságú energetikai és egyéb infrastruktúrák elleni folyamatos támadásokat követően már most is fokozott kockázatnak van kitéve, valamint munkaerőhiányt okozhatnának a folyamatos lakóhelyelhagyás és a katonák mozgósítása miatt. A gyors pénzügyi támogatás létfontosságú ahhoz, hogy Ukrajna képes legyen fenntartani az alapvető állami funkciókat, biztosítani a

[1] Az Európai Tanács következtetései, 2024. június 27., EUCO 15/24.

makrogazdasági stabilitást és helyreállítani a kritikus infrastruktúrát. Ezek a szükségletek a középtávú helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó jelentős igényekkel egy időben állnak fenn.

2024. június 14-i csúcstalálkozójukon kiadott nyilatkozatukban[2] a G7-ek vezetői megerősítették elkötelezettségüket amellett, hogy továbbra is katonai, költségvetési, humanitárius és újjáépítési támogatást nyújtsanak Ukrajnának. E célból a G7-ek vezetői bejelentették, hogy elindítják a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” elnevezésű kezdeményezést; ennek célja, hogy 2024 végéig mintegy 50 milliárd USD összegű további finanszírozás álljon Ukrajna rendelkezésre.

A ma előterjesztett javaslat e folyamatnak a következő lépése: biztosítja, hogy Ukrajna folyamatos támogatása a nemzetközi közösség kollektív megközelítésén keresztül valósulhasson meg. Ennek érdekében létrejön egy olyan mechanizmus, amely támogatást biztosít Ukrajnának a G7-partnerektől származó hitelek költségeinek fedezéséhez és visszafizetéséhez, valamint egy új, rendkívüli uniós MFA-hitelt is nyújt.

Rendkívüli bevételek mozgósítása az Ukrajnának nyújtott hitelek támogatására

Az EU által az ukrajnai orosz intézkedésekre válaszul Oroszországgal szemben bevezetett szankciók részeként 2022 februárja óta immobilizálják az Orosz Központi Banknak a tagállamok pénzügyi intézményeiben tartott eszközeit[3]. Az ilyen immobilizált eszközök többségét az EU-ban tartott, mintegy 210 milliárd EUR értékű eszközök teszik ki. Az ilyen eszközökkel zajló ügyletek tilalma a készpénzegyenlegek rendkívüli és váratlan felhalmozódását eredményezi a központi értéktárak mérlegében[4]. A kamatlábak szintjétől függően e rendkívüli bevételek összege becslések szerint évente 4–5 milliárd EUR is lehet.

A váratlan és rendkívüli bevételek nem minősülnek állami pénzeszközöknek, és azokat az alkalmazandó szabályok szerint az immobilizáció megszüntetését követően sem kell az Orosz Központi Bank rendelkezésére bocsátani. Mivel a szóban forgó bevételek korlátozó intézkedések végrehajtásából származnak[5], a központi értéktárak nem számíthatnak arra, hogy nyereségre tesznek szert belőlük.

A (KKBP) 2024/577 tanácsi határozat[6] 2024. február 15-től alkalmazandó intézkedésekről rendelkezett, amelyekben meghatározta az immobilizációból származó rendkívüli bevételek elkülönítésére vonatkozó szabályokat. E határozatot 2024 májusában az ilyen bevételekből származó nettó nyereség Ukrajna javára történő felhasználására vonatkozó intézkedések

---

2 A G7-ek vezetőinek nyilatkozata (Puglia, 2024. június 14.).

3 A Tanács (KKBP) 2022/335 határozata (2022. február 28.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról, HL L 57., 2022.2.28., 4. o.

4 A központi értéktárak fogalommeghatározását az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. július 23-i 909/2014/EU európai parlament és tanácsi rendelet (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.) tartalmazza.

5 Lásd különösen: az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 2014/512/KKBP tanácsi határozat 1a. cikkének (4) bekezdésében szereplő tilalom, valamint az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 833/2014/EU tanácsi rendelet 5a. cikkének (4) bekezdésében szereplő tilalom, HL L 229., 2014.7.31., 1. o.

6 A Tanács (KKBP) 2024/577 határozata (2024. február 12.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról, HL L, 2024/577, 2024.2.14.

követték[7]. Ezeket jelenleg a katonai és újjáépítési célkitűzések támogatására szolgáló pénzügyi hozzájárulás formájában használják fel. Az uniós korlátozó intézkedések jelenleg úgy rendelkeznek, hogy a pénzügyi hozzájárulás 90 %-át az Európai Békekerethez, 10 %-át pedig az Ukrajna-eszközhöz kell rendelni. Ez tükrözi Ukrajna sürgős katonai szükségleteit. A korlátozó intézkedésekre vonatkozó releváns szabályok azonban lehetővé teszik ezen elosztás felülvizsgálatát.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus

Az Európai Tanács 2024 júniusában felkérte a Bizottságot, a főképviselőt és a Tanácsot, hogy folytassák a munkát annak érdekében, hogy az év végéig további finanszírozást tudjanak nyújtani Ukrajnának. A G7-csúcstalálkozó eredményeivel összhangban ez olyan hitelek formájában valósulna meg, amelyeket a rendkívüli bevételek jövőbeli áramlásával lehetne fedezni és visszafizetni. Az Európai Tanács egyértelművé tette, hogy ennek a konstrukciónak az a célja, hogy lehetővé tegye nemcsak egy uniós hitel, hanem más G7-partnerek által nyújtott hitelek törlesztését és visszafizetését is. Az Európai Tanács arra a következtetésre jutott továbbá, hogy Oroszország vagyoni eszközeinek mindaddig immobilizáltnak kell maradniuk, amíg Oroszország fel nem hagy az Ukrajna elleni agressziós háborújával, és nem kompenzálja Ukrajnát a háború által okozott károkért. Ez a vagyoni eszközök immobilizációjának fenntartására és a rendkívüli nyereségből származó pénzügyi hozzájárulás gyűjtésére, ennek révén pedig az Ukrajnának nyújtott hitelek törlesztéséhez és visszafizetéséhez szükséges források nyújtására vonatkozó kötelezettségvállalást jelent mindaddig, amíg az Oroszország által nyújtott kártérítés nem lesz elérhető Ukrajna számára a hitelek visszafizetésére.

A jelenlegi javaslat támogatni fogja a G7-partnereket abban, hogy az EU rendkívüli MFA-hitelével párhuzamosan hiteleket nyújtsanak Ukrajnának azzal a céllal, hogy elérjék a G7-csúcstalálkozón előirányzott teljes összeget: konkrétan egy Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust hozna létre, amely vissza nem térítendő pénzügyi támogatást nyújtana Ukrajnának a G7-partnerektől kapott hitelek visszafizetéséhez. A hitelek visszafizetését az Oroszország Unióban immobilizált vagyoni eszközeiből fakadó jövőbeli rendkívüli nyereségekből származó jövőbeli áramlások, valamint más források, többek között más érintett joghatóságokban keletkező rendkívüli bevételek is támogatnák.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus rendszeresen folyósítaná ezeket a kapott összegeket annak érdekében, hogy Ukrajna az egyes hitelek tőkeösszegének megfelelően arányosan vissza tudja fizetni az EU-nak és más G7-hitelezőknek a nyújtott támogatható hitelek tőkeösszegét és kamatait.

A reziduális kockázatot az egyes hitelezők viselik saját hiteleik tekintetében. Az Ukrajnával kötendő hitelmegállapodás egyértelműsíti majd, hogy amint az agresszor kártérítést fizet, Ukrajna abból fogja a hiteleket visszafizetni. Mivel a kölcsönök az immobilizált orosz vagyoni eszközökből származó bevételekből származnak, azok nem növelik Ukrajna adósságterheit.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus működőképessé tétele érdekében ki kell igazítani a központi értéktárak által fizetett, a (KKBP) 2024/1470 tanácsi határozatban és a 833/2014/EU tanácsi rendelet XLI. mellékletében meghatározott összeget. A Bizottság és a

[7] A Tanács (KKBP) 2024/1470 határozata (2024. május 21.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról, HL L, 2024/1470, 2024.5.22.

főképviselő jelenleg készíti elő az összeget módosító végrehajtási jogi aktusokra irányuló jogalkotási javaslatokat. Emellett – az Ukrajnának nyújtott valamennyi uniós költségvetés-támogatás kifizetési profiljának zökkenőmentesebbé tétele érdekében – módosítható az Ukrajna-eszköz kifizetési ütemterve is. A Bizottság nyomon követi az Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatás teljes összegét, és szükség esetén javaslatot készíthet e kifizetési ütemterv módosítására.

Az elkövetkező hónapok döntő fontosságúak lesznek abban, hogy a G7-ek kollektív kötelezettségvállalása ilyen hitelek formájában testet öltsön; ez összehangolt nemzetközi erőfeszítéseket és a nemzetközi partnerek közötti szoros együttműködést tesz szükségessé. Még október vége előtt, tehát sürgősen el kell fogadni a javaslatokat annak érdekében, hogy az uniós hitelt 2024 vége előtt fel lehessen szabadítani a jövőbeli részletekben történő folyósítás céljából, és lehetővé váljon a már nyújtott költségvetési mozgástér keretén belüli garancia igénybevétele.

Európai uniós pénzügyi támogatás Ukrajnának

Ez a javaslat kiegészíti a már folyamatban lévő támogatást. Az EU, annak tagállamai és az európai pénzügyi intézmények eddig együttesen több mint 118 milliárd EUR összegű vissza nem térítendő támogatást és hitelt nyújtottak Ukrajna háborús erőfeszítéseinek és gazdaságának támogatására, segítve az alapvető szolgáltatások fenntartását, és korai újjáépítési és humanitárius segítséget nyújtva, és támogatást biztosítva a háború elől menekülőknek. A katonai segítségnyújtás részeként az EU 6,1 milliárd EUR összegű katonai támogatást nyújt az Európai Békekereten keresztül; ez az összeg 2024-ben az immobilizált orosz eszközökből származó bevételek felhasználásával növekedni fog. A teljes összegből több mint 45 milliárd EUR-t az uniós költségvetés biztosított vagy garantált költségvetés-támogatás, valamint humanitárius és sürgősségi segély formájában. Ebből 25,2 milliárd EUR a sürgős finanszírozási szükségletek kielégítését célzó négy makroszintű pénzügyi támogatási művelet keretében, 12,2 milliárd EUR pedig az Ukrajna-eszköz keretében került folyósításra.

Az Ukrajnának 2022-ben és 2023-ban nyújtott jelentős uniós makroszintű pénzügyi támogatás számottevő mértékben hozzájárult Ukrajna makrogazdasági stabilitásához. Az államháztartás stabilizálása lehetővé tette Ukrajna számára, hogy fenntartsa az alapvető szolgáltatásokat népe számára, valamint erőforrásokat szabadít fel az orosz agresszióval szemben szükséges katonai védelem biztosítására. Hozzájárult a kulcsfontosságú gazdasági reformok végrehajtásának előmozdításához is. 2024-ben Ukrajna addigra bizonyítottan sikeres reformjai kellő alapot biztosítottak az 50 milliárd EUR összegű Ukrajna-eszköz elfogadásához. Ez egy olyan középtávú eszköz, amely 2027-ig folyamatos, kiszámítható és rugalmas finanszírozási forrást nyújt Ukrajna számára, miközben biztosítja, hogy Ukrajna folytassa az alapvető reformok végrehajtását, különös tekintettel az uniós csatlakozásra. Ezzel összefüggésben az ukrán hatóságok elfogadták a 2024–2027-es időszakra vonatkozó átfogó reformprogramot (Ukrajna-terv). Az eszköz keretében nyújtott finanszírozás segíteni fog Ukrajna államigazgatásának fenntartásában, alapvető közszolgáltatások nyújtásában, valamint a helyreállítás és az újjáépítés támogatásában. Az Ukrajna-terv olyan kulcsfontosságú reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek fellendíthetik a fenntartható gazdasági növekedést és vonzhatják a beruházásokat, hogy közép- és hosszú távon fokozzák az ország növekedési potenciálját. Csak 2024-ben az eszköz várhatóan – főként az Ukrajna-terv intézkedéseinek időben történő és sikeres végrehajtásának függvényében – 16 milliárd EUR-t folyósít az I. pillére keretében; ez nemcsak fontos finanszírozási forrást jelent, hanem az Ukrajna reformtörekvéseit alátámasztó kulcsfontosságú keretet is adja.

Ez a javaslat rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatást irányoz elő a megnövekedett szükségletek kielégítésére. Ezt a támogatást kiszámítható, folyamatos, rendezett és időben történő módon nyújtják majd az azonnali szükségletek finanszírozása, a kritikus infrastruktúra helyreállítása, valamint a háború utáni fenntartható újjáépítés kezdeti támogatása érdekében, segítve Ukrajnát az európai integráció felé vezető úton. A folyósítás a Bizottság és Ukrajna közötti egyetértési megállapodásban meghatározandó előfeltételekhez és szakpolitikai feltételekhez lesz kötve (a továbbiakban: egyetértési megállapodás). E feltételeknek összhangban kell lenniük az Ukrajna-tervben szereplő minőségi és mennyiségi reformokkal.

A rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatáson keresztül nyújtott uniós hozzájárulás költségvetési mozgásteret biztosít Ukrajna számára ahhoz, hogy kiadási döntéseit a legsürgetőbb szükségleteinek megfelelően hozza meg, beleértve az ország helyreállítását és újjáépítését, valamint az Oroszország agressziós háborújával szembeni önvédelmét is. Ezzel összefüggésben helyénvaló, hogy – összhangban az európai védelmi ipari program (EDIP) célkitűzéseivel és más vonatkozó uniós eszközökkel – Ukrajna kötelezettséget vállaljon arra, hogy megerősíti az Unióval való együttműködést az ukrán védelmi ipar helyreállítását, újjáépítése és korszerűsítése terén.

A hatékony és eredményes pénzügyi támogatás biztosítása érdekében az Ukrajnának nyújtott MFA-hitelt az uniós költségvetési mozgástérből származó garanciával, azaz a többéves pénzügyi keret kifizetési felső határa feletti uniós költségvetési mozgástérrel kell fedezni a saját források felső határáig (az Ukrajnának 2023 óta pénzügyi támogatást nyújtó MFA+ eszközhöz és az Ukrajna-eszköz hitelre vonatkozó részéhez hasonlóan). Ez magas szintű védelmet és biztosítékot jelentene a befektetőknek, szükségtelenné tenné a hitelveszteségek fedezetére történő tartalékképzést vagy a nemzeti garanciák létrehozását anélkül, hogy módosítani kellene a többéves pénzügyi keret méretét vagy felső határait[8]. Ezért az új MFA-hitel rendelkezésre bocsátásáról szóló határozatot még az év vége előtt meg kell hozni.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A makroszintű pénzügyi támogatási művelet keretében nyújtott támogatás összhangban lesz az (EU) 2024/792 rendelet[9], az (EU) 2021/947 rendelet[10] és az 1257/96/EK rendelet[11] alapján finanszírozott tevékenységekkel, és kiegészíti azokat, összhangban ezen eszközök vonatkozó célkitűzéseivel, beavatkozási logikájával és szabályaival.

Az MFA-hitel konkrétan az Ukrajna-eszköz keretében az EU által nyújtott támogatást egészíti ki. Különös figyelmet fordítanak a makroszintű pénzügyi támogatási művelet és az Ukrajna-eszköz végrehajtása közötti következetességére és arra, hogy a két intézkedés kölcsönösen erősítse egymást. Ez leginkább abban nyilvánul meg, hogy az MFA-hitel rendelkezésre

---

8 Ezt a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet módosítása teszi lehetővé, HL L 433I., 2020.12.22., 11. o. Eszerint az Ukrajna számára 2023-ban és 2024-ben rendelkezésre álló pénzügyi támogatásból eredő függő kötelezettségeket ugyanúgy lehet kezelni, mint a tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatást.

9 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról

10 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

11 A Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról (HL L 163., 1996.7.2., 1. o.).

bocsátása mindenekelőtt az egyetértési megállapodásban meghatározott szakpolitikai feltételek kielégítő teljesítéséhez fog kapcsolódni, az egyetértési megállapodás pedig összhangban lesz az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról szóló (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat[12] mellékletében foglalt minőségi és mennyiségi lépésekkel, valamint e tanácsi végrehajtási határozat minden, az egyetértési megállapodás hatálybalépését megelőző módosításával. Emellett az MFA-hitel céljára alkalmazni kell az Ukrajna-eszköz keretében létrehozott hatékony és eredményes pénzgazdálkodási és ellenőrzési mechanizmust, valamint az eszköz keretében létrejött keretmegállapodásban az Unió pénzügyi érdekeinek biztosítása céljából meghatározott jogokat, felelősségeket és kötelezettségeket.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatás összhangban lesz az Oroszországgal szembeni korlátozó intézkedések (szankciók) alkalmazásával. Összhangban lesz továbbá az Európai Tanács 2024. június 27-i következtetéseivel, amelyekben felkéri a Bizottságot, a főképviselőt és a Tanácsot, hogy folytassák a munkát annak érdekében, hogy a G7-partnerekkel közösen az év végéig további finanszírozást nyújtsanak Ukrajnának olyan hitelek formájában, amelyek költségének fedezése és visszafizetése a rendkívüli bevételek jövőbeli áramlása révén valósul meg, azzal a céllal, támogatást biztosítsanak Ukrajna jelenlegi és jövőbeli katonai, költségvetési és újjáépítési szükségleteihez.

Emellett az Európai Tanács által 2022. június 23-án megadott tagjelölti státusz, valamint az Európai Tanács 2023. december 14–15-i ülésén hozott, az Ukrajnával folytatandó csatlakozási tárgyalások megkezdéséről szóló határozat egyértelműen kijelöli Ukrajna európai integráció felé vezető útját. Ezért az Ukrajna rezilienciáját és helyreállítását támogató uniós válaszintézkedések csomagja – többek között az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus és az MFA-művelet révén, amelyek összhangban lesznek az Ukrajna-eszközzel és támogatják annak végrehajtását – szintén hozzá fog járulni Ukrajna előcsatlakozási folyamatának korai szakaszához.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EUMSZ 212. cikke megfelelő jogalap az Unió által olyan harmadik országok számára nyújtott pénzügyi támogatási programokhoz, amelyek nem fejlődő országok, és olyan jogalap, amelyet korábban is felhasználtak MFA-hitelek nyújtásához.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A szubszidiaritás elve teljesül, mivel az Ukrajna megfelelő mértékű támogatásához szükséges közös fellépést a tagállamok egyedül nem tudnák megfelelő mértékben végrehajtani, és az az intézkedés terjedelme és hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósítható. Ennek fő okai a fiskális eszközrendszer és költségvetés nemzeti szinten jelentkező korlátai, valamint az, hogy a támogatás mértékének és hatékonyságának maximalizálása érdekében a donorok közötti szoros koordinációra van szükség, miközben korlátozni kell a jelenlegi körülmények között meglehetősen szűkös kapacitással rendelkező ukrán közigazgatásra nehezedő terheket. Az Unió egyedülálló helyzetben van: hitelek és vissza nem térítendő pénzügyi támogatás

[12] A Tanács (EU) 2024/1447 végrehajtási határozata (2024. május 14.) az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról, HL L, 2024/1447, 2024.5.24.

formájában kiszámítható, folyamatos, rendezett és időben nyújtott kedvezményes, rövid és hosszú távú külső segítséget tud nyújtani Ukrajnának a sürgős pénzügyi szükségletei fedezésére.

- **Arányosság**

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust és az MFA-műveletet az orosz agressziós háború miatt az Ukrajnában kialakult helyzetre adott célzott válaszként javasolták.

Oroszország folytatódó, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agressziója további pénzügyi támogatást tesz szükségessé Ukrajna számára az e javaslatban ismertetett célkitűzésekkel és módozatokkal összhangban.

Az Ukrajnának javasolt pénzügyi támogatás a megnövekedett finanszírozási igények alapján megfelelő méretűnek tekinthető, figyelembe véve a háborús körülmények okozta nagy fokú bizonytalanságot.

A rendkívüli MFA-művelet és a támogatható kétoldalú hitelek révén Ukrajna rendelkezésére bocsátott finanszírozás teljes összege, amelyet az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmuson keresztül a jövőben befolyó jövőbeni áramlásokból fedeznek és fizetnek vissza, megfelel a G7-ek kezdeményezésének, amely széles körű nemzetközi tehermegosztást biztosít a partnerekkel, és nem lépi túl az Ukrajna előre jelzett költségvetési szükségleteinek támogatásához elérni kívánt célhoz szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A rendelet a megfelelő jogi aktus, mivel közvetlenül alkalmazandó szabályokat ír elő az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus és a makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtására.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

E javaslatot megelőzően az EU 2015 óta egy sor MFA-műveletet hajtott végre Ukrajna javára. Az Ukrajna javára végrehajtott korábbi MFA-műveletek utólagos értékelései azt mutatták, hogy azok a célkitűzéseik, pénzügyi keretösszegeik és szakpolitikai feltételeik szempontjából általában rendkívül relevánsak voltak. Az MFA-műveletek rendkívül fontos szerepet játszottak különösen Ukrajna fizetésimérleg-problémáinak kezelésében, valamint a gazdaság stabilizálását és külső pozíciója fenntarthatóságának javítását célzó kulcsfontosságú strukturális reformok végrehajtásában. Költségvetési megtakarításokat és pénzügyi előnyöket tettek lehetővé, és katalizátorként működtek a további pénzügyi támogatás és a befektetői bizalom tekintetében. Az MFA-műveletekhez kapcsolódó feltételrendszer kiegészítő jelleget mutatott a kapcsolódó IMF-programokkal. Politikailag erősítő hatást fejtett ki, amely hozzájárult ahhoz, hogy az ukrán hatóságok lépéseket tettek az alapvető reformok irányába, különösen azokon a strukturális szakpolitikai területeken, amelyek más nemzetközi donorprogramok keretében háttérbe szorultak.

Az MFA+ eszközből nyújtott támogatás 2023-ban elérte a 18 milliárd EUR összegű felső határt; ennek köszönhetően Ukrajna 2023-ban egy stabil, kiszámítható és jelentős pénzügyi

támogatási eszköz révén fedezni tudta azonnali finanszírozási szükségleteit. Ez a finanszírozás fontos szerepet játszott a makrogazdasági stabilitás fenntartásában, és a reformok alapjául szolgáló feltételrendszer széles körű javulást tett lehetővé az ország strukturális gazdasági szerkezetében: ennek köszönhető többek között a Korrupcióellenes Különleges Ügyészség függetlenségének megerősödése, a jogi intézmények működésének javulása – például a korrupcióellenes hatóság vezetőjének kinevezése révén – valamint a bírák kiválasztási folyamatának javulása. Emellett Ukrajna javította a csődre és fizetésképtelenségre vonatkozó szabályozási keretet, és jelentős előrelépést tett a hatékonyabb energiarendszer és a jobb üzleti környezet előmozdítása felé.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat eleget tesz a nemzetközi közösség azon felhívásának, hogy az Unió maradjon határozottan elkötelezett Ukrajna sürgős rövid távú finanszírozási szükségleteinek kielégítése, valamint a hosszú távú helyreállítási és újjáépítési prioritásainak támogatása mellett. A javaslat a G7-ek vezetőinek 2024. június 14-én Pugliában tartott csúcstalálkozóján tett azon kötelezettségvállalásának nyomon követése, mely a rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújt hiteleket Ukrajnának annak érdekében, hogy 2024 végéig további mintegy 50 milliárd USD összegű forrás álljon az ország rendelkezésére. E javaslat előkészítése során a Bizottság szolgálatai konzultáltak a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel és – többek között az ukrán gazdaság tekintetében – jelentős makroszintű pénzügyi szakértelemmel rendelkező más bilaterális (ideértve a tagállamokat és a G7-ek tagjait) és multilaterális donorokkal. A Bizottság az ukrán hatóságokkal is rendszeresen egyeztetett.

Az érdekelt felekkel folytatott hivatalos konzultációra azért nem kerülhetett sor, mert sürgősen elő kellett készíteni a javaslatot annak érdekében, hogy azt a társjogalkotók kellő időben el tudják fogadni ahhoz, hogy 2024 végére hatályba lépjen. Ez lehetővé teszi a 2024 végén lejáró finanszírozási lehetőségek kihasználását, valamint az Oroszország agressziós háborúja által okozott új és egyre növekvő gazdasági és pénzügyi szükségletek kielégítését, és megkönnyíti a helyreállítás és az újjáépítés felé vezető utat. Az EU megfelelő kommunikációt és láthatóságot fog biztosítani (Ukrajnában, az Unióban, és azon kívül is) az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus és az MFA-művelet hatálya alá tartozó célkitűzések és végrehajtott intézkedések tekintetében.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslat a makroszintű pénzügyi támogatás terén szerzett harmincéves tapasztalatra, valamint az Unió külső tevékenységéhez kapcsolódó támogatások terén szerzett tapasztalatokra épül.

A Bizottság e javaslatának alapját Ukrajna pénzügyi igényeinek és tágabb értelemben vett makroszintű pénzügyi helyzetének – többek között a nemzetközi pénzügyi szervezetek és más kompetens nemzetközi szervezetek hozzájárulásaira is építő – gondos elemzése képezte. Ez magában foglalja az Ukrajna finanszírozási igényeire vonatkozó legfrissebb előrejelzések rendszeres megvitatását a nemzetközi fórumokon – például a G7-ek körében és az Ukrajnát támogató adományozók platformján –, valamint az ukrán hatóságokkal való folyamatos közvetlen kapcsolattartást.

- **Hatásvizsgálat**

Tekintettel a javaslat sürgősségére, amelynek célja, hogy egy háború sújtotta országnak még az év vége előtt sürgős segítséget nyújtson, nem volt mód hatásvizsgálat elvégzésére. Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus (beleértve magát az MFA-műveletet is) keretében támogatott hitelekből fedezendő szükségletek előzetes értékelése többek között a

Nemzetközi Valutaalap friss adataira támaszkodik. Az MFA-művelet keretében nyújtott támogatást az Ukrajnával 2015 óta végrehajtott MFA-műveletek – például a 2022-es sürgősségi és rendkívüli MFA-műveletek, illetve a 2023-as MFA+-eszköz – eredményeiből levont tanulságokra kell alapozni, tekintettel a háború okozta sajátos körülményekre. Emellett az MFA-hitel szakpolitikai feltételrendszerének összhangban kell lennie az Ukrajna-tervben foglalt lépésekkel, és meg kell erősítenie a terv végrehajtására irányuló ösztönzőket.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat nem kapcsolódik a célravezető szabályozáshoz és az egyszerűsítéshez.

- **Alapjogok**

Az MFA-hitel keretében nyújtott támogatás előfeltétele, hogy Ukrajna továbbra is tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat és azok intézményeit – többek között a többpárti parlamentáris rendszert –, a jogállamiságot, valamint biztosítsa az emberi jogok tiszteletben tartását, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is.

Pozitív jel az ukrán hatóságok reformok melletti elkötelezettsége és határozott politikai akarata – amit kifejezetten alátámaszt, hogy az Európai Tanács 2022 júniusában tagjelölt státuszt adott Ukrajnának, és 2023. decemberben határozatot hozott az Ukrajnával folytatandó csatlakozási tárgyalások megkezdéséről, továbbá hogy Ukrajna ismét sikeresen teljesítette a közelmúltbeli MFA-műveletekhez kapcsolódó strukturális politikai feltételrendszert és megkezdődött az Ukrajna-terv végrehajtása. Az orosz agresszió kezdete óta az ukrán hatóságok figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, és elkötelezettek maradtak e reformok átlátható módon történő végrehajtása és az uniós normákhoz való közelítés mellett, az ország uniós integrációhoz vezető pályáján maradva.

Így az MFA-művelet előfeltétele jelenleg teljesítettnek tekintendő. Ugyanakkor ezen előfeltétel folyamatos betartását az MFA-művelet tekintetében megkötendő hitelmegállapodásban meghatározott konkrét feltételrendszer is biztosítani fogja. Ugyanez a támogatási előfeltétel vonatkozik az Ukrajna-terv végrehajtására.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat teljes mértékben összeegyeztethető a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret felső összeghatáraival.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus finanszírozása szükségessé teszi az uniós korlátozó intézkedések alapján létrehozott központi értéktárak pénzügyi hozzájárulásának elosztására vonatkozó szabályok kiigazítását. Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus számára átcsoportosított összegek a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében külső címzett bevételnek minősülnek majd. Emellett az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust a tagállamok, harmadik országok vagy egyéb források is finanszírozhatják kiegészítő pénzügyi hozzájárulásaikkal. Az ilyen hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjával, valamint 21. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjával összhangban külső címzett bevételnek minősülnek.

A rendkívüli MFA-hitel egy részletben legfeljebb 35 milliárd EUR összegű hitelt nyújt, amely 2024. december 31-ig rendelkezésre bocsáthatóvá válik. Ez azt jelenti, hogy Ukrajnának még 2024-ben teljesítenie kell a vonatkozó feltételeket.

A támogatás kifizetése egy vagy több részfolyósítással történhet. Legkésőbb 2025. december 31-ig az összes részletet folyósítják.

A költségvetési vonzatokkal kapcsolatos további részleteket a javaslathoz csatolt pénzügyi kimutatás tartalmazza.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus végrehajtása érdekében a Bizottság megállapodást fog kötni Ukrajnával, amelyben meghatározzák a vissza nem térítendő pénzügyi támogatás fogadására és felhasználására vonatkozó feltételeket és kötelezettségeket.

Emellett az Európai Uniónak a rendkívüli MFA-hitelt Ukrajna rendelkezésére kell bocsátania, ezáltal hozzájárulva Ukrajna nemzetközi partnereinek az ország költségvetési szükségleteinek fedezésére irányuló erőfeszítéseihez, különösen a G7-ek vezetői űltal 2024 júniusában Pugliában kifejtettekhez. A támogatás hozzá fog járulni Ukrajna fennmaradó külső finanszírozási hiányának fedezéséhez 2024–2025-ben, és a tervek szerint egy részletből fog állni, amely több részösszegben folyósítható. A folyósítás az egyetértési megállapodásban megállapított és e javaslatban említett szakpolitikai feltételek végrehajtásától függ majd. A Bizottság szorosan együtt fog működni a nemzeti hatóságokkal a releváns fejlemények, valamint az egyetértési megállapodásban meghatározott követelmények és szakpolitikai feltételek alkalmazásának nyomon követése érdekében. A támogatást a Bizottság kezeli. A költségvetési rendelettel összhangban a csalás és egyéb szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó különös rendelkezések alkalmazandók, az Ukrajna-eszköz alapján kötött keretmegállapodásnak megfelelően. Emellett az Ukrajna-eszköz létrehozásáról szóló, 2024. február 29-i (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Ukrajna-tervben javasolt irányítási és kontrollrendszereket kell alkalmazni az MFA-hitelre.

Végezetül a Bizottság jelentést nyújt majd be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Ukrajnának az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus és az MFA-művelet keretében nyújtott uniós támogatás végrehajtásáról, amely értékelést is tartalmaz. A Bizottság legkésőbb 2027. december 31-ig utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli a makroszintű pénzügyi támogatási művelet keretében nyújtott, lezárult uniós támogatás eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy a makroszintű pénzügyi támogatási művelet milyen mértékben járult hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A rendelet I. fejezete az általános rendelkezéseket tartalmazza.

Az 1. cikk ismerteti a rendelet tárgyát, amely az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozása és az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás.

A 2. cikk tartalmazza a rendeletben alkalmazandó fogalommeghatározásokat.

A rendelet II. fejezete az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusról szól.

A 3. cikk meghatározza az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus célját.

A 4. cikk ismerteti az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatás finanszírozásának módját, ideértve azt is, hogy a tagállamok, érdekelt harmadik országok és felek hogyan tudnak a mechanizmushoz hozzájárulni.

Az 5. cikk az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében rendelkezésre álló támogatást határozza meg.

A 6. cikk megállapítja azokat a támogathatósági kritériumokat, amelyek alapján a Bizottság értékelni fogja, hogy egy kétoldalú hitel az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében támogatható-e, és előírja, hogy a Bizottság hagyja jóvá az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusnak nyújtott kétoldalú hitelek támogathatóságát.

A 7. cikk előírja, hogy a Bizottság megállapodást köt Ukrajnával az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus végrehajtásáról, és rendelkezik annak tartalmáról és módosításáról.

A 8. cikk az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatás rendelkezésre bocsátásának módjáról rendelkezik.

A rendelet III. fejezete a rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról szól.

A 9. cikk ismerteti a rendkívüli uniós makroszintű pénzügyi támogatás keretében elérhető finanszírozást, ideértve annak formáját, végrehajtását és rendelkezésre állását.

A 10. cikk meghatározza az uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét.

A 11. cikk előírja a makroszintű pénzügyi támogatás folyósításához szükséges előfeltételeknek való megfelelést.

A 12. cikk előírja, hogy a Bizottság egyetértési megállapodást köt Ukrajnával, és rendelkezik annak tartalmáról és ütemezéséről.

A 13. cikk meghatározza a makroszintű pénzügyi támogatási hitel rendelkezésre bocsátásának feltételeit és folyamatát.

A 14. cikk felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy a szükséges forrásokat a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől az Unió nevében felvegye.

A 15. cikk a makroszintű pénzügyi támogatási hitelről szóló megállapodásról és annak tartalmáról rendelkezik.

A 16. cikk az irányítással kapcsolatos bizottsági eljárásokat szabályozza.

A rendelet IV. fejezete a záró rendelkezéseket tartalmazza.

A 17. cikk az Európai Parlament és a Tanács tájékoztatását szabályozza.

A 18. cikk a hatálybalépésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

2024/0234 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborújának 2022. február 24-i kezdete óta az Unió, annak tagállamai és az európai pénzügyi intézmények példa nélkül álló támogatást mozgósítottak Ukrajna gazdasági, társadalmi és pénzügyi rezilienciájának megerősítésére. Az említett támogatás az uniós költségvetésből származó támogatást, többek között a rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatást, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által nyújtott, részben vagy egészben az uniós költségvetés által garantált támogatást, továbbá a tagállamok által nyújtott további pénzügyi támogatást ötvözi.

(2) Az (EU) 2022/2463 európai parlamenti és tanácsi rendelet[13] alapján az Unió által nyújtott, 18 milliárd EUR maximális összegű makroszintű pénzügyi támogatás megfelelő válasznak bizonyult Ukrajna 2023. évi finanszírozási hiányára, és segített jelentős finanszírozást mozgósítani más adományozóktól és nemzetközi pénzügyi intézményektől. Ez jelentős mértékben hozzájárult Ukrajna makrogazdasági és pénzügyi rezilienciájához e kritikus időszakban.

(3) 2024. február 29-én az (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendelet[14] középtávú rendkívüli eszközként létrehozta az Ukrajna-eszközt, amely összefogja az Unió által Ukrajnának nyújtott kétoldalú támogatást, biztosítva annak koordinációját és a hatékonyságát. A 2024 és 2027 közötti időszakban az Ukrajna-eszköz segítséget nyújt Ukrajna finanszírozási, helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési szükségleteinek kielégítéséhez, ugyanakkor támogatja Ukrajna reformtörekvéseit az Uniós tagság felé vezető úton. Az Ukrajna-eszköz teljesíti az Unió azon szilárd ígéretét, hogy folyamatos pénzügyi támogatást nyújtson Ukrajnának és népének.

(4) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja óriási károkat okozott Ukrajnában: 2023. december 31-én a helyreállítási és újjáépítési költségek becsült összege 486 milliárd USD-t tett ki[15]. Emellett Ukrajna elvesztette a nemzetközi pénzügyi piacokhoz való hozzáférését, és az állami bevételek jelentős mértékben csökkentek, miközben a közkiadások jelentősen nőttek. Ennek alapján megállapítható, hogy jelentős finanszírozási szükségletek jelentkeznek majd az elkövetkező években.

(5) 2023. március 30-án a Nemzetközi Valutaalap (IMF) 15,6 milliárd USD összegű négyéves programról állapodott meg Ukrajnával a kibővített finanszírozási eszköz (a továbbiakban: EFF) keretében, amelynek célja a gazdasági és pénzügyi stabilitás fenntartása a jelenlegi, kivételesen nagy fokú bizonytalanság idején, az államadósság

---

13 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2463 rendelete (2022. december 14.) az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról (HL L 322., 2022.12.16., 1. o., ELI; http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

14 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról, HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

15 Az ukrajnai károk és igények harmadik gyorsfelmérése (RDNA3); 2022. február – 2023. december.

fenntarthatóságának helyreállítása, valamint az Ukrajna háború utáni helyreállítását támogató reformok előmozdítása. A program célja, hogy a G7-ek vezetőitől, az Uniótól és más adományozóktól származó finanszírozási biztosítékokkal együtt kielégítse Ukrajna fizetésimérleg-finanszírozási szükségleteit és helyreállítsa középtávú külső egyensúlyát. Ukrajna sikerrel zárta az EHA keretében végzett eddigi négy felülvizsgálatot, ami megerősíti az ukrán hatóságok szilárd elkötelezettségét a reformok és a prudens szakpolitikák végrehajtása mellett. Az IMF alapforgatókönyve 121,9 milliárd USD-re becsüli a programidőszakban jelentkező teljes finanszírozási hiányt.

(6) Tekintettel a kilátásokat övező kivételesen nagy mértékű bizonytalanságra, az IMF a program negyedik felülvizsgálata alkalmával egy aktualizált kedvezőtlen forgatókönyvet is bemutatott, amely figyelembe veszi a 2025-ig is eltartó intenzívebb háború okozta gazdasági sokkot. A gazdasági hangulatra gyakorolt kedvezőtlen hatás, a migráció, az energiaellátásra nehezedő növekvő nyomás, az exportkapacitások károsodása és különösen a védelmi kiadások következtében e kedvezőtlen forgatókönyv szerint az IMF-program időszaka alatt 140,7 milliárd USD-re nőhet a teljes finanszírozási hiány. Tekintettel a háború lankadatlan intenzitására és az orosz agresszor által elkövetett, kiterjedt és nagyszabású támadások által Ukrajna kritikus polgári infrastruktúrájában okozott károkra, Ukrajnának jelentős további forrásokat kell mozgósítania költségvetési és hosszú távú helyreállítási és újjáépítési prioritásaira. Emiatt, és mivel a fennmaradó finanszírozási hiány meghaladja az Unió és más adományozók és intézmények – köztük az IMF – által már biztosított forrásokat, az Uniónak további megfelelő válaszlépéseket kell tennie.

(7) A G7-ek vezetői 2024. június 14-i közleményükben megerősítették, hogy rendíthetetlenül támogatják Ukrajnát, és szilárdan elkötelezettek amellett, hogy elősegítsék Ukrajna sürgős rövid távú finanszírozási szükségleteinek kielégítését, valamint támogassák az ország hosszú távú helyreállítási és újjáépítési prioritásait. E célból a G7-ek vezetői bejelentették a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” kezdeményezés elindítását; ezek célja, hogy 2024 végéig mintegy 50 milliárd USD összegű további finanszírozás álljon az ukrán hadsereg, költségvetés és újjáépítés rendelkezésére. A G7-ek vezetői bejelentették, hogy olyan finanszírozást kívánnak nyújtani, amelyet az Európai Unióban és más érintett joghatóságokban tartott orosz állami vagyoni eszközök immobilizációjából származó rendkívüli bevételek jövőbeli áramlása révén fognak törleszteni és visszafizetni.

(8) Az Európai Tanács 2024. június 27-i következtetéseiben felkérte a Bizottságot, a főképviselőt és a Tanácsot, hogy folytassák a munkát – egyúttal minden jogi és pénzügyi aspektust kezelve – annak érdekében, hogy az év végéig további finanszírozást lehessen nyújtani Ukrajnának olyan hitelek formájában, amelyek költségének fedezése és visszafizetése a rendkívüli bevételek jövőbeli áramlása révén valósul meg, azzal a céllal, hogy a G7-partnerekkel közösen – a G-7-ek vezetőivel megbeszélteknek megfelelően – támogassák Ukrajna jelenlegi és jövőbeli katonai, költségvetési és újjáépítési szükségleteit. Az Európai Tanács kijelentette továbbá, hogy az uniós jogra is figyelemmel, Oroszország vagyoni eszközeinek mindaddig immobilizáltnak kell maradniuk, amíg Oroszország fel nem hagy az Ukrajna elleni agressziós háborújával, és nem kompenzálja Ukrajnát a háború által okozott károkért.

(9) Oroszország Ukrajna elleni folytatódó agressziójával összefüggésben biztosítani kell, hogy Ukrajna elegendő és folyamatos pénzügyi támogatásban részesüljön. E célból létre kell hozni egy Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust, amely vissza nem térítendő pénzügyi támogatást nyújt Ukrajnának azzal a céllal, hogy segítse az

országot az általa kapott támogatási hitelek törlesztésében. Az említett Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus számára forrásokat kell biztosítani, többek között az Oroszország immobilizált vagyoni eszközeiből származó rendkívüli bevételek jövőbeli áramlásából, és ezeket a forrásokat rendszeresen folyósítani kell Ukrajnának a hitelek tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségeinek fedezésére. Továbbá annak érdekében, hogy az Unió közvetlenül is segítse Ukrajnát finanszírozási szükségleteinek kielégítésében, rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatást kell nyújtania Ukrajnának, amelyet az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus révén kell elősegíteni.

(10) A 2014/512/KKBP tanácsi határozat módosításáról szóló (KKBP) 2024/1470 tanácsi határozat[16] kimondta, hogy „Az Orosz Központi Bank pénzeszközeinek és tartalékainak kezelésével kapcsolatos ügyleti tilalomhoz kapcsolódó korlátozó intézkedéseknek mindaddig hatályban kell maradniuk, amíg Oroszország fel nem hagy az Ukrajna elleni agressziós háborújával, és nem kompenzálja Ukrajnát a háború által okozott károkért.”

(11) A Tanács 2024. május 21-én a (KKBP) 2024/1470 határozatban előírt egyes intézkedések végrehajtása érdekében módosította a 833/2014/EU tanácsi rendeletet[17]. Az említett intézkedések közé tartoznak az azt meghatározó szabályok, hogy a 2014/512/KKBP tanácsi határozat[18] 1a. cikkének (4) bekezdésében és a 833/2014/EU rendelet 5a. cikkének (4) bekezdésében meghatározott tilalom végrehajtásából eredően a központi értéktáraknál keletkező váratlan és rendkívüli bevételekből származó nettó nyereséget miként kell – az alkalmazandó szerződéses kötelezettségeknek megfelelően, valamint az uniós és a nemzetközi joggal összhangban, a partnerekkel koordinált módon – Ukrajna támogatására fordítani, többek között az uniós költségvetésből finanszírozott uniós programok keretében. Az Orosz Központi Bank 1 millió EUR-t meghaladó összértékű eszközeit és tartalékait birtokló központi értéktáraknak az orosz eszközök immobilizációjából származó és 2024. február 15. óta felhalmozódó rendkívüli nettó nyereség 99,7 %-ának megfelelő pénzügyi hozzájárulást kell fizetniük az Uniónak.

(12) Ez a hozzájárulás mindaddig esedékes, amíg az Orosz Központi Bank pénzeszközeinek és tartalékainak kezelésével kapcsolatos ügyleti tilalomhoz kapcsolódó korlátozó intézkedések hatályban maradnak, tehát amíg Oroszország fel nem hagy az Ukrajna elleni agressziós háborújával, és nem kompenzálja Ukrajnát a háború által okozott károkért.

(13) [...]-án/-én a központi értéktárak által fizetendő, Ukrajna uniós programok keretében történő támogatására fordítandó pénzügyi hozzájárulás összegének a (KKBP) 2014/512 határozatban meghatározott százalékos arányát [...] %-ra igazították ki. Ugyanezen a napon az uniós költségvetésbe külső címzett bevételként befizetett pénzügyi hozzájárulás összegének a 833/2014/EU tanácsi rendelet XLI. mellékletében

---

16 A Tanács (KKBP) 2024/1470 határozata (2024. május 21.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L, 2024/1470, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj).

17 A Tanács 833/2014/EU rendelete (2014. július 31.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről (HL L 229., 2014.7.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

18 A Tanács 2014/512/KKBP határozata (2014. július 31.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről (HL L 229., 2014.7.31., 13. o.ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj).

meghatározott allokációját kiigazították, hogy az említett hozzájárulás [...] %-át az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmushoz rendeljék hozzá. Az Unió tehát megtette a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy biztosítsa az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmushoz nyújtott pénzügyi hozzájárulás folyamatos felhasználását.

(14) Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus az Európai Unión kívüli releváns joghatóságokban tartott orosz állami eszközök immobilizációjából származó rendkívüli bevételekből is támogatható. E célból lehetővé kell tenni, hogy harmadik országok vagy más források hozzájáruljanak az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmushoz. Emellett a tagállamok önkéntes alapon hozzájárulhatnak az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmushoz, különösen az orosz állami eszközök immobilizálásából származó, tagállami bevételekből. Ezeknek a hozzájárulásoknak az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet[19] (a továbbiakban: költségvetési rendelet) 21. cikke (2) bekezdése a) pontja ii. alpontjának, valamint 21. cikke (2) bekezdése d) és e) pontjának értelmében vett külső címzett bevételnek kell minősülniük. Emellett a harmadik országok közvetlenül felhasználhatják a saját joghatóságukon belül orosz állami eszközök immobilizálásából származó rendkívüli bevételeket az Ukrajnának nyújtott bármely kétoldalú hitel törlesztési igényeinek csökkentésére, és így azzal támogathatják az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust, hogy csökkentik az adott hitelhez szükséges támogatás teljes szintjét.

(15) Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatásnak rendelkezésre kell állnia az Ukrajna által az MFA-hitelmegállapodás aláírása révén, valamint a G7-ek 2024. június 14-én Pugliában elfogadott közleményében foglalt, a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” G7-kezdeményezés égisze alatt eljáró hitelezőkkel kötött kétoldalú hitelmegállapodások keretében felvett hitelek tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségei teljes összegének fedezésére.

(16) Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatásnak elérhetőnek és egyenlően hozzáférhetőnek kell lennie mind a kétoldalú hitelezők számára, mind pedig az Unió rendkívüli MFA-hitele esetében. A kétoldalú hitelek közvetítőn keresztül történő nyújtása nem zárhatja ki e rendelet alkalmazásában való támogathatóságukat. A vissza nem térítendő pénzügyi támogatást Ukrajnának kell allokálni az MFA-hitel és a támogatható kétoldalú hitelek törlesztése céljából, az adott hitel tőkeösszegének, valamint az MFA-hitel és az összes támogatható kétoldalú hitel összesített tőkeösszegének arányában. Azt követően, hogy Ukrajna teljes mértékben törlesztett egy adott hitelt, beleértve a kamatokat és minden egyéb kapcsolódó költséget, az allokációt ki kell igazítani, és a további forrásokat az MFA-hitel vagy a támogatható kétoldalú hitel tőkeösszegének és az összes fennmaradó hitel összesített tőkeösszegének arányában kell a fennmaradó hitelekhez allokálni. Az egyes hitelek tőkeösszegét a vonatkozó hiteldokumentációban vállalt eredeti tőkeösszegnek kell tekinteni, és figyelmen kívül kell hagyni az egyéb tényezőket, például a törlesztéseket, a kiegészítő finanszírozást vagy a tőkésített összegeket.

---

[19] Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, 1301/2013/EU, 1303/2013/EU, 1304/2013/EU, 1309/2013/EU, 1316/2013/EU, 223/2014/EU, 283/2014/EU rendelet, valamint az 541/2014/EU határozat módosításáról és a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

(17) Annak biztosítása érdekében, hogy a kétoldalú hitelezők által nyújtott kétoldalú hiteleket gyorsan és hatékonyan támogatni lehessen az Ukrajna-hitelezési mechanizmusból, a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, és adott esetben jóvá kell hagynia a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” G7-kezdeményezés égisze alatt eljáró hitelezőkkel által nyújtandó kétoldalú hitelek támogatását. Amennyiben az ilyen kétoldalú hitelmegállapodások tervezeti szakaszban vannak, vagy még nem léptek hatályba, a Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie az ilyen megállapodások hatálybalépését. Az Ukrajnának nyújtott kétoldalú hitelek időben történő folyósításának biztosítása érdekében a kétoldalú hitelmegállapodásokat 2025. június 1-jéig be kell nyújtani a Bizottságnak, és azoknak 2025. június 30-ig hatályba kell lépniük.

(18) Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatás rendelkezésre bocsátását a Bizottság és Ukrajna közötti, a mechanizmus végrehajtására vonatkozó részletes rendelkezésekről szóló megállapodás megkötésétől, valamint az Ukrajna által benyújtott vissza nem térítendő pénzügyi támogatás iránti kérelem Bizottság általi pozitív értékelésétől kell függővé tenni. Ukrajnának a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania az annak biztosításához szükséges információkat, hogy az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus az érintett kétoldalú hitelezőt megillető teljes összeg erejéig támogassa a kétoldalú hiteleket. A Bizottság kellően indokolt esetben kivételesen a kétoldalú hitelezők kifizetési kérelmeit is értékelheti.

(19) Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott támogatás mellett rendkívüli MFA-hitelt kell nyújtani Ukrajna makroszintű pénzügyi stabilitásának megerősítése és Ukrajna külső finanszírozási korlátainak enyhítése érdekében, különösen az ország finanszírozási szükségleteinek fedezése céljából. Tekintettel e finanszírozási szükségletek sürgősségére, az MFA-hitelnek 2024-ben rendelkezésre kell állnia.

(20) A makroszintű pénzügyi támogatást legfeljebb 35 milliárd EUR összegű hitel formájában kell nyújtani. Az Ukrajna-hitelezési mechanizmus keretében nyújtott kétoldalú hitelek támogatása iránti esetleges kérelmek kielégítése, valamint az e rendelet alapján rendelkezésre álló uniós támogatással való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása érdekében az MFA-hitel összegét ki kell igazítani, figyelembe véve az Ukrajnának nyújtott, az Ukrajna-hitelezési mechanizmus keretében támogathatóként jóváhagyott kétoldalú hiteleket, valamint a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” G7-kezdeményezés égisze alatt harmadik országok által a Bizottság felé jelzett szándékolt tőkeösszeget. Ezt a kiigazítást akkor kell elvégezni, ha az összes olyan hitel teljes összege, amelyre e rendelet alapján támogatást igényeltek, meghaladja a 45 milliárd EUR-t.

(21) Az MFA-hitel keretében Ukrajnának nyújtott támogatásnak ki kell egészítenie az (EU) 2024/792 rendelet alapján nyújtott uniós támogatást. A Bizottságnak lehetőség szerint törekednie kell az Ukrajnára nehezedő adminisztratív és jelentéstételi terhek minimalizálására.

(22) Az MFA-hitel keretében Ukrajnának nyújtott támogatás rendelkezésre bocsátásának előfeltétele, hogy Ukrajna továbbra is fenntartsa és tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogoknak – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak – a tiszteletben tartását. Az említett előfeltételt az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusból származó

forráslehívási kérelmekre is alkalmazni kell, mivel azok az MFA-hitelhez kapcsolódnak. Ugyanez az előfeltétel vonatkozik az (EU) 2024/792 rendelet alapján nyújtott támogatásra is, és a Bizottságnak együtt kell elvégeznie a két eszköz értékelését.

(23) A Bizottságnak megfelelően figyelembe kell vennie a 2010/427/EU tanácsi határozatot[20] és adott esetben az Európai Külügyi Szolgálat szerepét.

(24) Az e rendelet alapján nyújtott MFA-hitelt a Bizottság és Ukrajna közötti egyetértési megállapodásban meghatározandó szakpolitikai feltételekhez kell kötni. E feltételeknek összhangban kell lenniük az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat[21] mellékletében foglalt minőségi és mennyiségi lépésekkel, és azoknak az egyetértési megállapodás elfogadásáig végrehajtott módosításaival. Emellett az egyetértési megállapodásnak tartalmaznia kell Ukrajna arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy előmozdítja az együttműködést az Unióval Ukrajna védelmi iparának helyreállítása, újjáépítése és korszerűsítése terén, az európai védelmi ipari program (EDIP) és más releváns uniós programok célkitűzéseinek megfelelően. Meg kell tenni a szükséges lépéseket a kétoldalú hitelek – köztük a rendkívüli MFA-hitel – más adományozókkal való összehangolásának és egymást kiegészítő jellegének biztosítása érdekében is. E tekintetben az ilyen információk megosztásának már létező fórumaként az Ukrajna-donorplatformot kell használni.

(25) A végrehajtás egységes feltételeinek biztosítása és a hatékonyság érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy e feltételeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel[22] összhangban a tagállamok képviselőiből álló bizottság felügyelete alatt tárgyalja meg az ukrán hatóságokkal. Tekintettel a 90 millió EUR-t meghaladó támogatás potenciálisan jelentős hatásaira, az említett értékhatár feletti műveletekre helyénvaló a vizsgálóbizottsági eljárást alkalmazni. Figyelembe véve az Ukrajnának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét, a vizsgálóbizottsági eljárást az egyetértési megállapodás elfogadására, valamint a támogatás bármely csökkentésére vagy megszüntetésére kell alkalmazni.

(26) Az MFA-hitel egyetlen részletének rendelkezésre bocsátása attól függ, hogy a Bizottság pozitívan értékeli-e az Ukrajna által benyújtott forráslehívási kérelmet. Az egyetértési megállapodásban meghatározott szakpolitikai feltételek értékelése nem érinti a más uniós programok és eszközök szerinti összehangolt feltételek teljesítésének értékelését.

(27) Tekintettel a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvére, továbbá az ukrán hatóságok likviditáskezelésének elősegítése és a kiszámíthatóság biztosítása érdekében a Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a részösszegek folyósítására 2024 és 2025 folyamán sor kerüljön, és hogy a negyedévente folyósított összegek között, ha lehetséges, ne legyenek nagyobb eltérések. Az említett részösszegek folyósítását adott esetben össze kell hangolni az (EU) 2024/792 rendelettel összhangban az Ukrajna-eszköz I. pillére szerinti hitel vagy vissza nem térítendő pénzügyi támogatás

---

[20] A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

[21] A Tanács (EU) 2024/1447 végrehajtási határozata (2024. május 14.) az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1447, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

[22] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

folyósításának ütemezésével. Ezenfelül helyénvaló lehetőséget biztosítani Ukrajna finanszírozási igényeinek újraértékelésére, valamint – ha az említett igények a makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott támogatás rendelkezésre állásának időszakában jelentősen csökkennek a kezdeti előrejelzésekhez képest – a hiteltámogatás csökkentésére vagy megszüntetésére.

(28) A Bizottság és az ukrán hatóságok között megkötendő hitelmegállapodásnak tartalmaznia kell az EU és Ukrajna között 2024. június 20-án hatályba lépett, az (EU) 2024/792 rendelet 9. cikkében említett keretmegállapodásban meghatározott jogokkal, felelősségekkel és kötelezettségekkel összhangot előíró rendelkezéseket. Ez biztosítani fogja, hogy hatékony védelemben részesülnek az Uniónak a rendkívüli uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekei, és hogy megfelelő intézkedéseket hoznak a támogatással kapcsolatos csalás, korrupció és más szabálytalanságok megelőzése és az ellenük való küzdelem érdekében. Továbbá a költségvetési rendelettel összhangban biztosítja – többek között az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek részéről is – a szükséges jogokat és hozzáférést a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és adott esetben az Európai Ügyészség számára, a rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időszaka alatt és azt követően. Ukrajnának a keretmegállapodásban előírt eljárásokkal összhangban jelentenie kell a Bizottságnak a pénzeszközök felhasználásával kapcsolatos szabálytalanságokat is.

(29) Tekintettel Ukrajna finanszírozási igényeire, helyénvaló a pénzügyi támogatást a költségvetési rendelet 220a. cikkében előírt – és ugyanott egységes finanszírozási módszerként meghatározott – diverzifikált finanszírozási stratégia szerint megszervezni, mivel ez várhatóan növelni fogja az uniós kötvények likviditását, valamint az uniós kötvénykibocsátás vonzerejét és költséghatékonyságát.

(30) Az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet[23] 31. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az e rendelet keretében nyújtott hitelekből eredő pénzügyi kötelezettségek nem támogathatók az említett rendelet által létrehozott külső tevékenységi garanciából. Az e rendelet alapján hitelek formájában nyújtott támogatásnak a költségvetési rendelet 220. cikkének (1) bekezdése értelmében vett pénzügyi támogatásnak kell minősülnie. Mivel az MFA-hitelhez kapcsolódó pénzügyi támogatás 2024-ben rendelkezésre áll, és azt a költségvetési rendelet 220. cikkének (1) bekezdésével összhangban engedélyezték, helyénvaló, hogy az Ukrajnának nyújtandó pénzügyi támogatásra vonatkozó garanciát – az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet[24] 2. cikkének (3) bekezdésével összhangban – a többéves pénzügyi keretben (MFF) rögzített felső határokat meghaladóan és az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat[25] 3. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett felső összeghatárok erejéig vegyék igénybe. Tekintettel a pénzügyi kockázatokra és a költségvetési fedezetre, az e

---

[23] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

[24] A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433I., 2020.12.22., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

[25] A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

rendelet keretében hitelek formájában nyújtott támogatáshoz – amelyre a vonatkozó felső határt meghaladóan biztosíték vonatkozik – nem képezhető céltartalék, és – a költségvetési rendelet 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – nem kerül meghatározásra tartalékfeltöltési ráta.

(31) Tekintettel Ukrajnának az Oroszország agressziós háborúja okozta nehéz helyzetére, valamint Ukrajna hosszabb távú stabilitásának támogatása érdekében helyénvaló, hogy az Unió rendkívül kedvezményes feltételek mellett kellően hosszú futamidejű hitelt nyújtson Ukrajnának ahhoz, hogy igénybe lehessen venni a felső határokot meghaladó garanciát.

(32) Az e rendelet alapján Ukrajnának nyújtott uniós támogatást a Bizottságnak kell kezelnie.

(33) Annak biztosítása érdekében, hogy az Európai Parlament és a Tanács nyomon követhesse e rendelet végrehajtását, a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatnia kell őket az e támogatással kapcsolatos fejleményekről, és rendelkezésükre kell bocsátania a vonatkozó dokumentumokat.

(34) Az e rendeletben meghatározott rendelkezések hatékonyságának fenntartása érdekében a Bizottságnak rendszeresen felül kell vizsgálnia azok megfelelőségét, és jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, ezáltal biztosítva az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot.

(35) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezt a hatáskört a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(36) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen azt, hogy támogatást nyújtsanak Ukrajna pénzügyi szükségleteinek fedezéséhez, különösen azáltal, hogy rendkívül kedvezményes, rövid és hosszú távú pénzügyi segítséget biztosítanak hitel és vissza nem térítendő pénzügyi támogatás formájában, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban azok terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(37) Tekintettel az Oroszország által provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háború okozta rendkívüli körülmények miatti sürgető helyzetre, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.

(38) Az Ukrajnában uralkodó helyzetre tekintettel ennek a rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust (a továbbiakban: a mechanizmus), és rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatást bocsát Ukrajna rendelkezésére annak érdekében, hogy támogassa Ukrajnát finanszírozási szükségleteinek fedezésében.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „uniós támogatás”: az e rendelet alapján rendelkezésre álló MFA-hitel és vissza nem térítendő pénzügyi támogatás;
2. „kétoldalú hitel”: harmadik ország mint hitelező (a továbbiakban: kétoldalú hitelező) által közvetlenül vagy közvetve Ukrajna javára nyújtott hitel;
3. „támogatható kétoldalú hitel”: a Bizottság által a mechanizmus keretében támogathatóként jóváhagyott kétoldalú hitel;
4. „MFA-hitel”: az Unió által Ukrajna számára a III. fejezetnek megfelelően, hitel formájában rendelkezésre bocsátott rendkívüli pénzügyi támogatás;
5. „MFA-hitelmegállapodás”: az Unió nevében eljáró Bizottság által és Ukrajna által a III. fejezetnek megfelelően aláírt hitelmegállapodás;
6. „egyéb kapcsolódó költségek”: az MFA-hitel és az adott kétoldalú hitel keretében fizetendő költségek vagy díjak.

II. fejezet

Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus

3. cikk

Cél

A mechanizmus célja, hogy vissza nem térítendő pénzügyi támogatást nyújtson Ukrajnának az MFA-hitel és a támogatható kétoldalú hitelek visszafizetéséhez. E cél elérése érdekében a mechanizmus forrásokat kap, és azokat rendszeresen folyósítja Ukrajnának az MFA-hitel és a támogatható kétoldalú hitelek tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségeinek a fedezésére. Műveletei során a mechanizmus egyenlő hozzáférést biztosít a kétoldalú hitelezők és az Unió számára is.

4. cikk

Finanszírozás

(1) A mechanizmus számára a következők felhasználásával forrásokat kell rendelkezésre bocsátani:

a) a 833/2014/EU tanácsi rendelet XLI. mellékletének megfelelően átcsoportosított összegek, amelyek a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek; valamint

b) a tagállamoktól, harmadik országoktól vagy egyéb forrásokból származó, pénzügyi hozzájárulásként kapott összegek. Az ilyen hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjával, valamint 21. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjával összhangban külső címzett bevételnek minősülnek.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett hozzájárulás tekintetében a hozzájárulónak és az Unió nevében eljáró Bizottságnak hozzájárulási megállapodást kell kötnie. A hozzájárulási megállapodásnak különösen a fizetési feltételekre vonatkozó rendelkezéseket kell tartalmaznia. A Bizottság haladéktalanul és egyidejűleg tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a megkötött hozzájárulási megállapodásokról.

5. cikk

Rendelkezésre álló támogatás

(1) A mechanizmus keretében nyújtott vissza nem térítendő pénzügyi támogatás a 6–8. cikkben meghatározott feltételek mellett áll Ukrajna rendelkezésére a következők tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségeinek visszafizetéséhez:

a) az MFA-hitel; valamint

b) a támogatható kétoldalú hitelek.

(2) A vissza nem térítendő pénzügyi támogatást az (1) bekezdésben említett hitelek visszafizetése céljából az egyes hitelek euróban kifejezett tőkeösszegének, valamint az MFA-hitel és az összes támogatható kétoldalú hitel euróban kifejezett összesített tőkeösszegének arányában kell Ukrajnához allokálni. Amint Ukrajna teljes mértékben, kamatokkal és minden egyéb kapcsolódó költséggel együtt visszafizeti az MFA-hitelt vagy az adott támogatható kétoldalú hitelt, ki kell igazítani az említett allokációt, és a további forrásokat az egyes hitelek euróban kifejezett tőkeösszegének és az összes fennmaradó hitel euróban kifejezett összesített tőkeösszegének arányában kell a fennmaradó hitelekhez allokálni.

(3) A Bizottság határozatot fogad el az MFA-hitel és a támogatható kétoldalú hitelek közötti, a (2) bekezdésben előírt allokáció megállapításáról. Az egyes támogatható kétoldalú hitelek tekintetében a Bizottság a 6. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett, euróban kifejezett tőkeösszeget veszi figyelembe. A Bizottság az összes kétoldalú hitel figyelembevétele érdekében a határozatot minden újabb kétoldalú hitel hatálybalépésekor haladéktalanul módosítja. Ha egy kétoldalú hitelt nem folyósítanak teljes mértékben a 6. cikk (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott határidőn belül, a Bizottság a határozat módosítása útján arányosan csökkentheti a kétoldalú hitel allokációját.

(4) Az (1) bekezdésben említett hitelek teljes tőkeösszege nem haladhatja meg a 45 milliárd EUR-t.

(5) A mechanizmus keretében biztosított vissza nem térítendő pénzügyi támogatást euróban kell nyújtani.

(6) Kifizetésre csak a 4. cikk (1) bekezdésében említett források rendelkezésre állása esetén kerülhet sor.

(7) Az Unió nem vállal kötelezettséget a támogatható kétoldalú hitelek visszafizetésére.

6. cikk

A Bizottság végrehajtási határozata a kétoldalú hitelek támogathatóságáról

(1) Amennyiben Ukrajna a mechanizmus keretében támogatást kíván kérni valamely kétoldalú hitel visszafizetéséhez, legkésőbb 2025. június 1-jéig be kell nyújtania a Bizottságnak a vonatkozó kétoldalú hitelmegállapodás szövegét.

(2) A Bizottság a kétoldalú hitelnek a mechanizmus szerinti támogathatóságát a következő kritériumok alapján haladéktalanul értékeli:

a) a kétoldalú hitelmegállapodást [*a javaslat elfogadásának dátuma*] után írják alá;

b) a kétoldalú hitel szerződő fele a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” elnevezésű G7-kezdeményezés égisze alatt jár el; valamint

c) a kétoldalú hitelt 2027. december 31. előtt teljes egészében folyósítani kell Ukrajna javára. A folyósítás szakpolitikai feltételek teljesítéséhez köthető.

A Bizottság az értékelés céljából további információkat kérhet Ukrajnától.

(3) A kétoldalú hitel pozitív értékelésének nem akadálya, ha a kétoldalú hitelmegállapodás olyan felfüggesztő feltételt tartalmaz, amely a megállapodás hatálybalépését a kétoldalú hitel támogathatóságának a Bizottság általi jóváhagyásához vagy a 7. cikkben említett megállapodás hatálybalépéséhez köti.

(4) A Bizottság a kétoldalú hitel támogathatóságát végrehajtási határozat útján hagyja jóvá.

(5) A Bizottság (4) bekezdés szerinti végrehajtási határozata a következőket tartalmazza:

a) a kétoldalú hitelező;

b) a kétoldalú hitel tőkeösszege euróban kifejezve; adott esetben a kétoldalú hitel tőkeösszegét annak saját pénznemében is ki kell fejezni, az euróra való átváltás árfolyamaként az Európai Unió Hivatalos Lapjának C sorozatában [*a javaslat elfogadásának dátuma*]-án/-én közzétett napi euroátváltási árfolyam használatával; valamint

c) a kétoldalú hitel pozitív értékelésének indokolása.

(6) A Bizottság által e cikkel összhangban jóváhagyott összes kétoldalú hitel és az MFA-hitel összesített tőkeösszege sohasem haladhatja meg az 5. cikk (4) bekezdésében említett összeget.

(7) A Bizottság a (4) bekezdésben említett végrehajtási határozatot hatályon kívül helyezheti, ha a kétoldalú hitelmegállapodás 2025. június 30-ig nem lép hatályba.

(8) Negatív értékelés esetén a Bizottság kellően indokolt értékelést küld Ukrajnának.

7. cikk

Megállapodás az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus végrehajtásáról

(1) Az 5. cikkben említett vissza nem térítendő pénzügyi támogatás csak azt követően ítélhető oda Ukrajnának, hogy a Bizottság megállapodást kötött Ukrajnával (a továbbiakban: ULCM-megállapodás).

(2) Az ULCM-megállapodás különösen a következő elemeket tartalmazza:

a) Ukrajna azon kötelezettsége, hogy a vissza nem térítendő pénzügyi támogatást az MFA-hitel vagy a támogatható kétoldalú hitelek tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségeinek visszafizetésére használja fel;

b) a kétoldalú hitelezők azon bankszámlái, amelyekre a Bizottság a kétoldalú hiteleikhez kapcsolódó vissza nem térítendő pénzügyi támogatást kifizeti;

c) azon rendelkezések, amelyek biztosítják, hogy az Unió a vissza nem térítendő pénzügyi támogatás MFA-hitelhez kapcsolódó kifizetéseit az MFA-hitel közvetlen visszafizetésére használja fel;

d) azon célzott rendelkezések, amelyek az 5. cikk (7) bekezdését tükrözve biztosítják, hogy az Unió nem felel az Ukrajna vagy harmadik felek által a támogatható kétoldalú hitelek végrehajtásával összefüggésben – akár a mechanizmus végrehajtásának következményeként – okozott károkért, még akkor sem, ha a 4. cikk (1) bekezdésében említett összegek idővel változnak vagy megszűnnek;

e) Ukrajna azon kötelezettsége, hogy a kétoldalú hitelezőktől szerezze be, és a Bizottságnak haladéktalanul nyújtsa be az alábbiakra vonatkozó bizonyítékokat:

   a) az egyes kétoldalú hitelmegállapodások hatálybalépése; valamint

   b) az egyes visszafizetési kötelezettségek teljesítése, adott esetben az alkalmazott átváltási árfolyammal együtt;

f) Ukrajna azon kötelezettsége, hogy minden egyes kétoldalú hitelezővel megállapodjon arról, hogy az Ukrajna által a hitel visszafizetésére rendelkezésre bocsátott azon összegek, amelyek nem fordíthatók azonnal a visszafizetési kötelezettségek teljesítésére, mindaddig rendelkezésre állnak, amíg a visszafizetési kötelezettségek esedékessé nem válnak, és az említett összegek után felhalmozódott kamatok szintén felhasználhatók a kétoldalú hitelmegállapodás szerinti kötelezettségek teljesítésére;

g) Ukrajna azon kötelezettsége, hogy minden kifizetési kérelemhez csatolja a következőket:

   a) az egyes kétoldalú hitelmegállapodások keretében fennmaradó összegek részletei; valamint

   b) az f) pontban említett összegek részletei;

h) a kétoldalú hitelezők kifejezett felhatalmazása arra, hogy a 8. cikk (6) bekezdésével összhangban kivételesen kifizetési kérelmet nyújtsanak be, amennyiben benyújtják az e bekezdés g) pontjában említett információkat; valamint

i) a mechanizmus végrehajtásához szükséges bármely egyéb követelmény.

(3) A 6. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott bizottsági határozatok hatálybalépését követően adott esetben módosítani kell az ULCM-megállapodást.

8. cikk

A vissza nem térítendő pénzügyi támogatás folyósítása

(1) Ukrajna az MFA-hitel és a támogatható kétoldalú hitelek tekintetében évente kétszer nyújthat be vissza nem térítendő pénzügyi támogatás iránti kérelmet a Bizottsághoz.

(2) A Bizottság Ukrajna kérelmét a következő követelmények alapján értékeli:

a) a 11. cikkben meghatározott előfeltétel teljesítése, csak az MFA-hitel vonatkozásában;

b) annak megerősítése, hogy az MFA-hitellel vagy az egyes támogatható kétoldalú hitelekkel kapcsolatos kifizetések teljes összege és felhalmozódott kamata nem haladja meg az adott hitelezőnek járó teljes összeget; valamint

c) az ULCM-megállapodásban foglalt kötelezettségek teljesítése.

(3) A 4. cikk (1) bekezdésében említett források rendelkezésre állásától függően, amennyiben a Bizottság pozitív értékelést ad, indokolatlan késedelem nélkül határozatot fogad el a vissza nem térítendő pénzügyi támogatás folyósításának engedélyezéséről, ideértve az egyes támogatható kétoldalú hitelek visszafizetésének támogatására folyósított összeget és az MFA-hitel visszafizetésének támogatására rendelkezésre bocsátott összeget is. A folyósított összeg megegyezik a 4. cikk (1) bekezdése alapján rendelkezésre álló források összegével. A folyósított összeget az 5. cikk (3) bekezdésében említett bizottsági határozatnak megfelelően kell allokálni.

(4) Ha az MFA-hitel visszafizetésének támogatására Ukrajna rendelkezésére bocsátott összeg nagyobb az esedékes törlesztőrészletnél, a többletösszeg a 15. cikk (2) bekezdésének e) pontjával összhangban a hitel előtörlesztésére fordítható, vagy azt az Unió kizárólagosan az MFA-hitel jövőbeli visszafizetésének támogatása céljából visszatarthatja. Az ezen összegen felhalmozódott kamatoknak szintén rendelkezésre kell állniuk e célra.

(5) Ha a Bizottság negatív értékelést ad a kérelemről, erről haladéktalanul tájékoztatja Ukrajnát, megindokolva az értékelést.

(6) A Bizottság kellően indokolt esetben az (1) és (2) bekezdés sérelme nélkül kivételesen a kétoldalú hitelezők által benyújtott kifizetési kérelmeket is értékelheti, különösen akkor, ha a 11. cikk (4) bekezdése szerinti határozatot hozott, vagy ha Ukrajna nem teljesíti az ULCM-megállapodásban foglalt kötelezettségeket.

III. fejezet

Makroszintű pénzügyi támogatás

9. cikk

Az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátása

(1) Az Unió rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatást bocsát Ukrajna rendelkezésére annak érdekében, hogy támogassa Ukrajnát finanszírozási szükségleteinek

fedezésében. Az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás Ukrajnának történő hitelnyújtás formájában valósul meg. A támogatásnak hozzá kell járulnia Ukrajna nemzetközi pénzügyi intézményekkel együttműködésben azonosított finanszírozási hiányának fedezéséhez.

(2) Az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás felszabadítását a Bizottság a 11. cikkben említett előfeltétel teljesülésére és a 12. cikk (1) bekezdésében említett egyetértési megállapodásban foglalt szakpolitikai feltételek végrehajtására vonatkozó értékelése alapján végzi.

(3) Az Ukrajnának nyújtott MFA-hitel 2024. december 31-ig áll rendelkezésre. A hitelt a Bizottság egy részletben bocsátja rendelkezésre, amely egy vagy több részösszegben folyósítható. Legkésőbb 2025. december 31-ig az összes részösszeget folyósítani kell.

10. cikk

Összeg

(1) Az Ukrajnának nyújtott MFA-hitel maximális összege 35 milliárd EUR. Ha azonban a 13. cikkben említett részlet felszabadításáról szóló bizottsági határozat elfogadásának időpontjában e maximális összegnek, a Bizottság által a 6. cikkel összhangban már jóváhagyott támogatható kétoldalú hitelek tőkeösszegének, valamint a harmadik országok által a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” elnevezésű G7-kezdeményezés égisze alatt a Bizottság felé jelzett szándékolt tőkeösszegnek az összege meghaladja a 45 milliárd EUR-t, akkor a többlet értékével csökkenteni kell az MFA-hitel maximális összegét.

(2) Ha Ukrajna finanszírozási szükségletei az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időszakában jelentősen csökkennek, akár Ukrajna háborús kárainak Oroszország általi rendezése esetén is, a Bizottság a 16. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében csökkentheti az összeget vagy megszüntetheti a támogatást.

(3) Az MFA-hitel maximális futamideje 45 év.

11. cikk

A támogatás előfeltétele

(1) A rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás odaítélésének előfeltétele, hogy Ukrajna továbbra is fenntartja és tiszteletben tartja a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogoknak – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak – a tiszteletben tartását.

(2) A Bizottság szolgálatai és az Európai Külügyi Szolgálat nyomon követik az (1) bekezdésben meghatározott előfeltétel teljesülését, különösen a részlet felszabadítása és a részösszegek folyósítása előtt, adott esetben kellően figyelembe véve a Bizottság rendszeres bővítési jelentését. A Bizottság e folyamat során figyelembe veszi a nemzetközi szerveknek, így például az Európa Tanácsnak és az Európa Tanács Velencei Bizottságának a vonatkozó ajánlásait. A Bizottság a részlet felszabadítása

és a részösszegek Ukrajnának történő folyósítása előtt tájékoztatja a Tanácsot az (1) bekezdésben meghatározott előfeltétel teljesüléséről.

(3) E cikk (1) és (2) bekezdését a 2010/427/EU tanácsi határozattal[26] összhangban kell alkalmazni.

(4) A (2) bekezdésben említett értékelést az (EU) 2024/792 rendelet[27] 5. cikkében előírt értékeléssel együtt kell elvégezni.

(5) Ha a Bizottság megállapítja, hogy az előfeltétel nem teljesül vagy már nem teljesül, felfüggeszti a rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás folyósítását és a 8. cikkben említett vissza nem térítendő támogatás felszabadítását, mivel az az MFA-hitelhez kapcsolódik.

12. cikk

Egyetértési megállapodás

(1) A Bizottság megállapodik Ukrajnával az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás szakpolitikai feltételeiről. Ezeket a szakpolitikai feltételeket egyetértési megállapodásban rögzítik.

(2) A szakpolitikai feltételeknek összhangban kell lenniük az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról szóló (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében foglalt minőségi és mennyiségi lépésekkel és azok bármilyen módosításával. Az egyetértési megállapodásban szereplő szakpolitikai feltételeknek emellett tartalmazniuk kell Ukrajna azon kötelezettségvállalását, hogy előmozdítja az együttműködést az Unióval az ukrán védelmi ipar helyreállítása, újjáépítése és korszerűsítése terén, az európai védelmi ipari program (EDIP) és más releváns uniós programok célkitűzéseinek megfelelően.

(3) A Bizottság az egyetértési megállapodás és módosításai aláírását végrehajtási jogi aktusok útján hagyja jóvá. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 16. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

13. cikk

A felszabadítási határozat

(1) Ukrajna a részlet felszabadítása előtt forráslehívási kérelmet nyújt be, amelyhez az egyetértési megállapodás rendelkezéseinek megfelelő jelentést csatol.

(2) A Bizottság a részlet felszabadításáról az alábbi követelmények értékelésétől függően dönt:

a) a 11. cikkben meghatározott előfeltétel teljesülése; valamint

b) az egyetértési megállapodásban meghatározott szakpolitikai feltételek kielégítő teljesítése.

---

[26] A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

[27] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról (HL L 2024/792., 2024.2.29.).

(3) A részösszegek folyósítása összehangolható az (EU) 2024/792 rendelettel összhangban az Ukrajna-eszköz I. pillére szerinti hitel vagy vissza nem térítendő pénzügyi támogatás folyósításának ütemezésével.

14. cikk

Hitelnyújtási és hitelfelvételi műveletek

(1) A rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás finanszírozása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a szükséges források biztosítása érdekében a költségvetési rendelet 220a. cikkével összhangban az Unió nevében hitelt vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől.

(2) Az (EU) 2021/947 rendelet 31. cikke (3) bekezdésének második mondatától eltérve az Ukrajnának hitel formájában nyújtott pénzügyi támogatás nem támogatható a külső tevékenységi garanciából. Az MFA-hitel kapcsán nem végezhető tartalékfeltöltés, és a költségvetési rendelet 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve nem kerül sor az e rendelet 10. cikkében említett összeg százalékos arányában kifejezett tartalékfeltöltési ráta meghatározására.

(3) A 11. cikk (4) bekezdésével összhangban felfüggesztett összegeknek adott esetben rendelkezésre kell állniuk az uniós hitelfelvételi műveletek visszafizetésének támogatására. E források ilyen módon történő felhasználása nem mentesíti Ukrajnát a hitelnek az MFA-hitelmegállapodás feltételei szerinti visszafizetésére vonatkozó kötelezettsége alól.

15. cikk

MFA-hitelmegállapodás

(1) Az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás részletes pénzügyi feltételeit az MFA-hitelmegállapodás határozza meg.

(2) Az MFA-hitelmegállapodás a költségvetési rendelet 220. cikkének (5) bekezdésében meghatározott elemeken túlmenően előírja, hogy:

a) az (EU) 2024/792 rendelet 9. cikkében említett keretmegállapodásban meghatározott jogok, felelősségek és kötelezettségek az MFA-hitelmegállapodásra és az általa biztosított forrásokra is alkalmazandók;

b) Ukrajna ugyanazokat az irányítási és kontrollrendszereket használja, mint amelyeket az (EU) 2024/792 rendelet alapján létrehozott Ukrajna-terv javasol;

c) az Uniónak jogában áll a hitelt idő előtt visszafizettetni, amennyiben megállapítást nyer, hogy Ukrajna az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás kezelésével kapcsolatban csalást vagy korrupciót követ el, vagy bármely más, az Unió pénzügyi érdekeit sértő jogellenes tevékenységet folytat;

d) Ukrajna folyamatosan teljesíti a 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeket;

e) a 8. cikk (4) bekezdésében említett többletösszeg a Bizottság kezdeményezésére vagy – a Bizottság jóváhagyásával – Ukrajna kérésére részben vagy egészben felhasználható az MFA-hitel előtörlesztésére; valamint

f) a következő lépcsőzetes visszafizetési struktúrát kell alkalmazni: Először a mechanizmusból az MFA-hitel számára rendelkezésre bocsátott, a 8. cikkel összhangban engedélyezett vissza nem térítendő támogatást kell felhasználni az MFA-hitel közvetlen visszafizetésére. Másodszor, ha a források elégtelensége miatt nem vagy csak részben nyújtható vissza nem térítendő támogatás, az Unió által a 8. cikk (4) bekezdésével összhangban visszatartott összegeket is az MFA-hitel közvetlen visszafizetésére kell felhasználni. Harmadszor, ha az eddig említett összegek nem elegendőek, és Ukrajna egy megállapodás létrejöttét követően háborús jóvátételt kap vagy azzal egyenértékű, a háborús károk pénzügyi rendezését biztosító forrásokhoz jut, Ukrajnának ezeket a forrásokat is az MFA-hitel törlesztésére kell felhasználnia. Negyedszer, ha az eddig említett összegek nem elegendőek, a fennmaradó esedékes összegekért Ukrajna felel.

(3) Az MFA-hitelmegállapodás feltételeinek megszegése esetén a Bizottság felfüggesztheti vagy megszüntetheti a részlet vagy a részösszegek felszabadítását, vagy indokolt esetben az MFA-hitel előtörlesztését követelheti.

(4) Az MFA-hitelmegállapodást kérésre egyidejűleg az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani.

16. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

IV. fejezet

Záró rendelkezések

17. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács tájékoztatása

(1) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az e rendelet végrehajtásával kapcsolatos fejleményekről, ideértve a mechanizmus és az MFA-hitel keretében történő folyósításokat is, és kellő időben ezen intézmények rendelkezésére bocsátja a vonatkozó dokumentumokat. Ezt az információt az Ukrajna-eszköz keretében elfogadott intézményközi megállapodásokkal – többek között az Ukrajna-eszközről szóló párbeszéddel – összhangban kell rendelkezésre bocsátani.

(2) A Bizottság minden év június 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet előző évi végrehajtásáról, és ebben a jelentésben értékeli is a végrehajtást. E jelentésben: a) megvizsgálja az uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása terén elért előrelépést; és b) értékeli Ukrajna gazdasági helyzetét és kilátásait, valamint a 12. cikk (1) bekezdésében említett

szakpolitikai intézkedések végrehajtása terén elért előrelépést. Adott esetben – különösen az MFA-hitel és a támogatható kétoldalú hitelre vonatkozó összes megállapodás lejártát követően – a Bizottság az említett jelentésbe belefoglalja az e rendeletben foglalt rendelkezések megfelelőségének felülvizsgálatát.

(3) A Bizottság legkésőbb 2027. december 31-ig utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli az e rendelet alapján nyújtott, lezárult uniós rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatás eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy az milyen mértékben járult hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.

18. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) (programklaszter)

Szakpolitikai terület: Gazdasági és pénzügyek

Tevékenység: Nemzetközi gazdasági és pénzügyek1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

☒ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés[28]

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Általános célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozása, és makroszintű pénzügyi támogatás Ukrajna rendelkezésére bocsátása annak érdekében, hogy támogassa Ukrajnát finanszírozási szükségleteinek fedezésében.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

Vissza nem térítendő pénzügyi támogatás nyújtása Ukrajna számára annak érdekében, hogy segítse Ukrajnát az Ukrajna támogatására nyújtott MFA-hitel és kétoldalú hitelek visszafizetésében, és ezáltal hozzájáruljon a makroszintű pénzügyi stabilitáshoz, valamint enyhítse az ország külső és belső finanszírozási nehézségeit.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettekre/célcsoportokra.

- Ukrajna gazdasági rezilienciájának és stabilitásának támogatása a háborús helyzetben.
- Hozzájárulás Ukrajna külső finanszírozási igényeinek kielégítéséhez az Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan orosz invázió okozta jelentős fizetésimérleg-romlás összefüggésében.
- Ukrajna költségvetési finanszírozási szükségleteinek mérséklése, a korábban nyújtott szükséghelyzeti segély folytatásaként.
- Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmuson keresztüli hozzájárulás az e rendelet alapján Ukrajnának nyújtott MFA-hitel és a kétoldalú hitelek visszafizetéséhez.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

[28] A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

Az ukrán hatóságoknak az MFA-hitel részletének folyósítása előtt jelentést kell benyújtaniuk az elfogadott szakpolitikai feltételeknek való megfelelésről. A Bizottság szolgálatai szoros kapcsolatban maradnak az Ukrajnát támogató adományozók platformjával, hogy hasznosítsák az érintett adományozók folyamatban lévő tevékenységeiből származó ismereteket.

Az ukrajnai pénzügyi folyamatok és igazgatási eljárások 2020 júniusában elvégzett működési értékelését követően a Bizottság szolgálatai továbbra is nyomon követik az államháztartási gazdálkodást.

Az Európai Unió küldöttsége emellett rendszeresen beszámol a támogatás nyomon követése szempontjából lényeges kérdésekről. A tervek szerint éves jelentés készül a Tanács és az Európai Parlament részére e rendelet végrehajtásáról, ezen belül is az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus és az MFA-hitel folyósításairól. A Bizottság utólagos értékelést fog végezni az uniós makroszintű pénzügyi támogatásról.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus végrehajtása érdekében a Bizottság megállapodást fog kötni Ukrajnával, amelyben meghatározzák a vissza nem térítendő pénzügyi támogatás fogadására és felhasználására vonatkozó feltételeket és kötelezettségeket. Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében harmadik országok által nyújtott hitelek visszafizetéséhez Ukrajna számára nyújtott támogatás feltétele, hogy a Bizottság pozitívan értékelje az Ukrajna által benyújtott kétoldalú hitelek támogathatóságát. Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott vissza nem térítendő pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátásának feltétele, hogy a Bizottság jóváhagyja az Ukrajna vagy – kivételes esetben – a kétoldalú hitelezők által benyújtott vissza nem térítendő pénzügyi támogatás iránti kérelmeket.

Az MFA-hitel az előfeltétel, illetve a Bizottság és az ukrán hatóságok közötti egyetértési megállapodásban foglalt szakpolitikai feltételek teljesítésétől függ. A támogatás egy részletből áll, amely több részösszegben is folyósítható.

Az MFA-támogatást a Bizottság kezeli. A költségvetési rendelettel összhangban a csalás és egyéb szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó különös rendelkezések alkalmazandók, beleértve az (EU) 2024/792 rendelet szerinti keretmegállapodásban meghatározott, az Unió pénzügyi érdekeinek biztosítására vonatkozó releváns rendelkezéseket is. A Bizottság és az ukrán hatóságok egyetértési megállapodást kötnek, amely meghatározza a jelentéstételi követelményeket. A Bizottság szorosan együtt fog működni a nemzetközi pénzügyi szervezetekkl és a nemzeti hatóságokkal, valamint az Ukrajnát támogató adományozók koordinációját célzó többszereplős platformban részt vevő harmadik országokkal a prioritások és a támogatásuk feltételrendszerének összehangolása, továbbá a releváns fejlemények, valamint az egyetértési megállapodásban elfogadott követelmények és feltételek alkalmazásának nyomon követése érdekében.

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Ez a javaslat eleget tesz az Ukrajna megfelelő mértékű támogatásával kapcsolatos közös fellépés iránti igénynek, amit a tagállamok egyedül nem tudnak kellőképpen kielégíteni, és az

az EU szintjén jobban megvalósítható. Ennek fő okai a fiskális eszközrendszer és a költségvetés nemzeti szinten jelentkező korlátai, valamint az, hogy a támogatás mértékének és hatékonyságának maximalizálása érdekében a donorok közötti szoros koordinációra van szükség, miközben korlátozni kell a jelenlegi körülmények között meglehetősen szűkös kapacitással rendelkező ukrán közigazgatásra nehezedő terheket.

A kezdeményezés az EU azon célkitűzésének részét képezi, hogy rövid távú likviditási támogatást nyújtson Ukrajnának. Megerősíti továbbá az Unió közvetlen humanitárius, gazdasági és védelmi támogatásra irányuló fellépéseit, valamint a többoldalú fellépések koordinálására irányuló uniós kezdeményezéseket.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus fő hozzáadott értéke – más uniós eszközökhöz képest – abban áll, hogy segítse Ukrajnát a támogatására nyújtott MFA-hitel és támogatható kétoldalú hitelek visszafizetésében. A mechanizmus ezzel eleget tesz az Európai Tanács 2024. június 27-i következtetéseiben megfogalmazott azon felhívásnak, hogy folytassák a munkát – egyúttal minden releváns jogi és pénzügyi aspektust kezelve – annak érdekében, hogy az év végéig további finanszírozást lehessen nyújtani Ukrajnának olyan hitelek formájában, amelyek költségének fedezése és visszafizetése a rendkívüli bevételek jövőbeli áramlása révén valósul meg.

Az MFA-hitelek egyéb uniós eszközökhöz viszonyított legfontosabb hozzáadott értéke a külső finanszírozási igények gyors kielégítése és a folyamatosan stabil makroszintű pénzügyi keret biztosításához való hozzájárulás. Ez többek között a fizetési mérleg és a költségvetési helyzet stabilitásának és fenntarthatóságának előmozdítása révén valósul meg, a jelentéstételi követelmények megfelelő keretén belül.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A makroszintű pénzügyi támogatási műveletek utólagos értékelés tárgyát képezik. Az Ukrajna javára végrehajtott korábbi makroszintű pénzügyi támogatási műveletek utólagos értékelései azt mutatták, hogy azok a célkitűzéseik, költségvetéseik és szakpolitikai céljaik szempontjából összességében nagy jelentőséggel bírtak. Ezek a műveletek rendkívül fontos szerepet játszottak Ukrajna fizetésimérleg-problémáinak kezelésében, valamint a gazdaság stabilizálását és külső pozíciója fenntarthatóságának javítását célzó kulcsfontosságú strukturális reformok végrehajtásában. Költségvetési megtakarításokat és pénzügyi előnyöket tettek lehetővé, és katalizátorként működtek a további pénzügyi támogatás és a befektetői bizalom tekintetében.

Tekintettel az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus újszerű jellegére, még nem lehetett levonni tanulságokat. 1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

A javaslat összeegyeztethető a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret felső határaival.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust külső címzett bevételekből fogják finanszírozni.

A hitelek formájában nyújtott MFA-támogatás 2024. december 31-ig áll rendelkezésre, a részösszegek folyósítására pedig 2025. december 31-ig kerül sor. Az MFA-hitel forrásait hitelfelvétel útján fogják finanszírozni.

Tekintettel a pénzügyi kockázatokra és a költségvetési fedezetre, az e rendelet alapján hitelek formájában nyújtott támogatáshoz – amelyre a vonatkozó felső határt meghaladóan biztosíték vonatkozik – nem képezhető céltartalék, és – az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – nem kerül meghatározásra tartalékfeltöltési ráta.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

Hitelek alkalmazásával ez a makroszintű pénzügyi támogatási művelet a tőkeáttételi hatás révén növeli az uniós költségvetés hatékonyságát, és biztosítja a legjobb költséghatékonysági lehetőséget. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az uniós költségvetés garanciája mellett az Európai Unió és az Euratom nevében hitelt vegyen fel a tőkepiacokról. A cél az, hogy kiváló hitelminősítésének köszönhetően a piacon a rendelkezésre álló legjobb kamatlábak mellett jusson finanszírozáshoz.

El kell kerülni, hogy a már eleve túlterhelt uniós költségvetésre nehezedő nyomás tovább fokozódjon a tartalékképzési követelmények és a számos eseti nemzeti garanciát magukban foglaló összetett intézkedések miatt. Ezért az MFA-hitelt a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan garantálják. A legjobb hitelfelvételi feltételek biztosítását és a hiteltámogatáshoz való piaci hozzáférés kiterjesztését szolgáló egységes és hatékony rendszer jelentős előnyökkel jár a jelenlegi piaci környezetben.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ határozott időtartam

☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig;

☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☒ határozatlan időtartam

beindítási időszak: 2024.10.1-jétől 2025.6.30-ig,

azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)[29]

☒ **Közvetlen irányítás** a Bizottság által

☒ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

☐ közjogi szervek

☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek;

[29] Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek;

☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban ekként megjelölt személyek.

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések" rovatban.

Megjegyzések

n.a.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettségek alkalmazandók.

A Bizottság szolgálatai az ukrán hatóságokkal megkötendő egyetértési megállapodásban meghatározott egyedi intézkedések alapján fogják nyomon követni az intézkedést.

Az egyetértési megállapodás olyan szakpolitikai feltételeket fog tartalmazni, amelyeknek összhangban kell lenniük az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról szóló (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében foglalt minőségi és mennyiségi lépésekkel és azok bármilyen módosításával.

A Bizottság ellenőrizni fogja az egyetértési megállapodásban meghatározott szakpolitikai feltételek teljesítését. A Bizottság az említett ellenőrzés eredményeiről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

A Bizottság minden év június 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet előző évi végrehajtásáról, és ebben a jelentésben értékeli is a végrehajtást. Az említett jelentés: a) megvizsgálja az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása terén elért előrelépést; és b) értékeli Ukrajna gazdasági helyzetét és kilátásait, valamint az egyetértési megállapodásban foglalt szakpolitikai feltételek végrehajtása terén elért előrelépést. Adott esetben – különösen az MFA-hitel és az összes kétoldalú hitelmegállapodás lejártát követően – a Bizottság az említett jelentésbe belefoglalja az e rendeletben foglalt rendelkezések megfelelőségének felülvizsgálatát.

A Bizottság 2027. december 31-ig utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli a makroszintű pénzügyi támogatási művelet keretében nyújtott, lezárult uniós támogatás eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy a makroszintű pénzügyi támogatási művelet milyen mértékben járult hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Az e javaslat alapján finanszírozandó intézkedések végrehajtása a Bizottság közvetlen irányítása mellett valósul meg, mivel közvetlenül az államnak nyújtott pénzügyi támogatásról van szó.

Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatást a Bizottság fogja rendelkezésre bocsátani, az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusban foglalt összegek rendelkezésre állásától függően.

A részösszegek felszabadítása 2024 és 2025 folyamán rugalmasan és gyorsan megszervezhető. Az ukrán hatóságok likviditáskezelésének elősegítése és a kiszámíthatóság biztosítása érdekében a Bizottság biztosítani kívánja, hogy a részösszegek felszabadítására 2024 és 2025 folyamán sor kerüljön, és amennyire lehetséges, elkerüljék az összegek negyedévről negyedévre való jelentős ingadozását. A részösszegek folyósítása összehangolható az (EU) 2024/792 rendelettel összhangban az Ukrajna-eszköz I. pillére szerinti hitel vagy vissza nem térítendő pénzügyi támogatás folyósításának ütemezésével.

Az MFA-hitel rendelkezésre bocsátására az előfeltételek tiszteletben tartása, valamint a szakpolitikai feltételek kielégítő teljesítése.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

A javasolt művelethez politikai, támogatáskezelési és szakpolitikai kockázatok kapcsolódnak. A műveletre az Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan orosz invázió miatti háború folytatódása jelenti az egyik legnagyobb kockázatot, mivel az további negatív hatást gyakorolhat Ukrajna makrogazdasági stabilitására és közigazgatási kapacitására.

Másodszor, az Európai Unióban tartott orosz állami vagyoni eszközök immobilizációjából származó rendkívüli bevételek jövőbeli áramlása több feltételezésen alapszik. Amennyiben ezek a feltételezések nem valósulnak meg, előfordulhat, hogy az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus nem éri el teljes potenciális hatását.

Harmadszor, fennáll annak a kockázata, hogy a hitelek felhasználása során visszaélésekre kerül sor. Mivel a javaslat nem konkrét kiadásokra irányul (ellentétben például a projektfinanszírozással), ez a kockázat olyan tényezőkhöz kapcsolódik, mint az Ukrán Nemzeti Bank és a Pénzügyminisztérium irányítási rendszereinek általános minősége, az igazgatási eljárások, az ellenőrzési és felügyeleti funkciók, az informatikai rendszerek biztonsága, valamint a belső és külső pénzügyi ellenőrzési képességek megfelelősége.

Negyedszer, abban az esetben, ha az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusból származó vissza nem térítendő támogatás nem elegendő az MFA-hitel visszafizetéséhez, és más visszafizetési források nem lehetségesek, kockázat fakad abból a lehetőségből, hogy Ukrajna nem fogja törleszteni az MFA-hitelt, amit például a partner fizetési mérlegének és költségvetési helyzetének jelentős további romlása okozhat.

Belső kontrollrendszerek

A műveletek a Bizottság – beleértve az Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF) – és az Európai Számvevőszék felelősségi körébe tartozó vizsgálati, ellenőrzési és pénzügyi ellenőrzési eljárások hatálya alá tartoznak, a költségvetési rendelet 129. cikkében előírtaknak megfelelően. A kifizetést a Bizottság munkatársai nyomon követik. A műveletekhez kapcsolódó folyósítások esetében a releváns bizottsági szervezeti egység utólagos ellenőrzést végző csoportjának tisztviselői további független utólagos (dokumentum- és/vagy helyszíni) ellenőrzéseket végezhetnek. Ilyen ellenőrzések a megbízott, engedélyezésre jogosult felelős tisztviselő kérésére is kezdeményezhetők. Szükség esetén megszakításokra és a kifizetések felfüggesztésére, a (Bizottság által végrehajtott) pénzügyi korrekciókra és beszedésekre kerülhet sor (eddig nem volt ezekre példa), és ezeknek az intézkedéseknek az Ukrajnával kötendő megállapodásokban kifejezetten szerepelniük kell.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

A meglévő kontrollrendszerek eddig 0 %-os tényleges hibaarányt biztosítottak a makroszintű pénzügyi támogatás típusú kifizetések esetében. Nincsenek a csalásnak, korrupciónak vagy illegális tevékenységeknek ismert esetei. A műveletek beavatkozási logikája egyértelmű, ami lehetővé teszi a Bizottság számára hatásuk értékelését. Az ellenőrzések lehetővé teszik a megbízhatóság megerősítését és a szakpolitikai célkitűzések és prioritások megvalósítását.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A csalárd felhasználás kockázatának csökkentése érdekében számos intézkedés valósult meg, illetve fog megvalósulni. Az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatás részletes feltételeit a Bizottság és Ukrajna által aláírt jogi megállapodás határozza meg. A jogi megállapodás arra kötelezi Ukrajnát, hogy a vissza nem térítendő pénzügyi támogatást az MFA-hitel vagy a támogatható kétoldalú hitelek tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségeinek visszafizetésére használja fel, valamint hogy a kétoldalú hitelezőktől szerezze be és haladéktalanul nyújtsa be a Bizottságnak az egyes fizetési kötelezettségek teljesítésének bizonyítékát.

A Bizottság és Ukrajna továbbá hitelmegállapodást fog kötni az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220. cikkével összhangban. A hitelmegállapodás rendelkezéseket fog tartalmazni az ellenőrzésre, a csalás megelőzésére, a pénzügyi ellenőrzésre és csalás vagy korrupció esetén a források visszafizettetésére vonatkozóan. A hitelmegállapodás konkrétan tartalmazni fogja a Bizottság által végzendő ellenőrzésekre, a Számvevőszék által végzendő pénzügyi ellenőrzésekre, valamint az Európai Ügyészség hatásköreinek gyakorlására vonatkozó rendelkezéseket, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 129. és 220. cikkével összhangban.

A makroszintű pénzügyi támogatási műveletre az Ukrajna-eszköz keretében létrejött keretmegállapodásban meghatározott, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó különös rendelkezések vonatkoznak.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
		diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
6	Az operatív kiadások költségvetési sora: **14 11 01** – *Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus*	diff.	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

A mechanizmus célja, hogy vissza nem térítendő pénzügyi támogatást nyújtson Ukrajnának a támogatására nyújtott MFA-hitel és kétoldalú hitelek visszafizetéséhez.

A mechanizmus forrásokat kap, és azokat rendszeresen folyósítja Ukrajnának az MFA-hitel és a kétoldalú hitelek tőkeösszegének, kamatainak és egyéb kapcsolódó költségeinek a fedezésére.

A 833/2014/EU tanácsi rendelet XLI. mellékletének bármely esetleges módosítása révén az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusba átcsoportosított összegeket, valamint a tagállamok, harmadik országok vagy egyéb források egyedi önkéntes hozzájárulásaiból származó összegeket arra fogják felhasználni, hogy vissza nem térítendő támogatást nyújtsanak Ukrajna számára annak érdekében, hogy segítsék Ukrajnát a támogatására nyújtott MFA-hitel és nyújtott kétoldalú hitelek visszafizetésében.

Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus (feltételezés: a kötelezettségvállalási előirányzatok megegyeznek a kifizetési előirányzatokkal)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Operatív előirányzatok (a következő megoszlásban)				
14 11 01 – *Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus*	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

A többéves pénzügyi keret fejezete	**7**	„Igazgatási kiadások”

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		N. év	**N+1.** év	**N+2.** év	**N+3.** év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.			**ÖSSZESEN**
Főigazgatóság: <…….>									
○ Humánerőforrás									
○ Egyéb igazgatási kiadások									
<…> **Főigazgatóság ÖSSZESEN**	Előirányzatok								

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési								

	előirányzat)								

3.2.2. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☒ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2024	**2025**	**2026**	**2027**		**A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE ÖSSZESEN**
Humánerőforrás						
Egyéb igazgatási kiadások						
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege						

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE[30] bele nem tartozó előirányzatok						
Humánerőforrás						
Egyéb igazgatási jellegű kiadások						
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege						

ÖSSZESEN						

A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

[30] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Becsült humánerőforrás-szükségletek

☒ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

		2024	2025	2026	2027	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.		
O A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)								
20 01 02 03 (a küldöttségeknél)								
01 01 01 01 (közvetett kutatás)								
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)								
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)								
O Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve[31]								
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)								
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)								
XX 01 xx yy zz [32]	- a központban							
	- a küldöttségeknél							
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)								
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)								
Egyéb költségvetési sorok								
ÖSSZESEN								
O Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve – AC, AL, END, INT és JPD[33] Egyéb költségvetési sor: Címzett bevétel								
Címzett bevételekből finanszírozott – a központban								
Címzett bevételekből finanszírozott – a küldöttségeknél								
ÖSSZESEN								

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	
Külső munkatársak	

31 AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

32 Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

33 AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

3.2.3. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A hitelek finanszírozása az EU által a pénzügyi piacokon felvett hitelekből valósul meg. A javaslat:

☒ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.

☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.

☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

3.2.4. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

☐ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.[34]

☒ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	N. év[35]	**N+1.** év	**N+2.** év	**N+3.** év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

[34] A harmadik felek hozzájárulása az alábbi szakaszban bemutatott címzett bevételek formájában valósul meg.

[35] Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

☒ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

☑ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☑

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása[36]						
		N. év	**N+1. év**	**N+2. év**	**N+3. év**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.		
6642. jogcím – Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus – Címzett bevételek	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Lásd a fenti 3.2.1. szakaszt.

[36] A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a beszedési költségekre levont 25 %-kal csökkentett összegnek felel meg.